INGELICHT

INFORMATIEMAGAZINE VOOR DE MID DECEMBER 200

2000
8

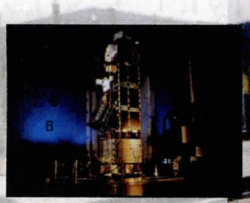

ZWANGERSCHAPS- BEVALLINGS- EN OUDERSCHAPSVERLOF
pagina 6

FINANCIEEL BEHEER, WAAR GAAT NU EIGENLIJK OM
pagina 10

ENVISAT, IN HET BELANG VAN DE AARDE
pagina 14

BEVEILIGING LCF-PROJECT ONDER DE LOEP
pagina 16

'IK ZORG ER VOOR DAT HET CAVALERIE ERE-ESCORTE ER GOED UITZIET'
pagina 21

REDACTIONEEL

Feestdagen voor de boeg

Door Ron & Martinette

Sint en Piet liepen door Den Haag
Op zoek naar het nieuwe gebouw van de MID
Opeens greep Sint Piet bij zijn kraag
Ik denk dat ik goed zit
Ik zie hier iets op het Lange Voorhout
Nee, Sint dat gebouw op nr. 52 is al heel oud
Vroeger was dat hun 'geheime' locatie
Nu zitten ze op de 'Freek', kom op daar gaat ie
Hé, wie zien we daar, die man met zoveel gezag
Is dat niet Hilbert, die Knul van de uniformen voor Prinsjesdag
Ja Sint, die mannen en vrouwen van de MID, zijn zeer veelzijdig
Zelfs satellieten, LCF's en CRISP's zijn hun heilig
Dan zijn ze nog bezig met een traditiekamertje voor JANUS
En een zoogkamer maken ze ook nog, tjonge wat een klus
We hopen dat u dit weer een mooi 'blaadje' vindt
De hartelijke groetjes van
Piet en Sint

Correspondenten en agenten gevraagd

Wie heeft er inspiratie om eens een leuk stukje of interessant achtergrondverhaal te schrijven voor ons blad? Ook als u collega's kent die een leuke hobby hebben en die daar best graag met de redactie over willen praten houden wij ons aanbevolen. Wij altijd op zoek naar enthousiaste correspondenten en tipgevers. U kunt Martinette en mij bereiken op de zevende verdieping van gebouw 32, kamer 7.27. Onze telefoonnummers zijn 070 - 4419039 en 070 - 4419040. Naar ons mailen (via DONAR) of faxen kan natuurlijk ook. Het faxnummer is 070 - 4419010 t.n.v. Bureau Communicatie.◆

December betekent het einde van alwéér een ja
En dat jaar is voor de MID omgevlogen. Een go
moment voor bezinning en terugblikken. Wa
staat de dienst nu? Wat hebben we bereikt? W
loopt naar tevredenheid, zowel van onszelf als v
onze omgeving? Maar ook een moment om goe
voornemens te formuleren voor het nieuwe ja
Wat kan of moet bete

De balans opmakend, zie ik aan de positieve kant zaken als een vlotte start van de reorganisatie; een so pel verlopen verhuizing en gunstige vooruitzichten voor het vervolg daarop; de eerste positieve effecten van collocatie, bijvoorbeeld bij Bureau Militaire Techniek en Proliferatie en bij het werken in teamverband bij de Afdeling Analyse en Rapportage; verbetering van de kwaliteit van onze output, bijvoorbeeld rond de deelname aan de United Nations Mission Ethiopia & Eritrea (UNMEE); een stevige greep op 'c ICT' en op de ontsluiting van de archieven; een goed gefundeerd en transparant proces van planning en begroting met een stevig budget voor de komende jaren en een positief beeld van de veranderingen bij d MID bij departementale leiding en politiek.

Voor verbetering vatbaar zijn onder andere de person le vulling van de organisatie (zowel kwantitatief als kwalitatief); versterking van het management binnen de dienst; het vinden van een juiste balans tussen dag lijks werk en veranderwerk door de beschikbare capa citeit aan menskracht realistischer toe te delen en het waterdicht krijgen van het proces van documentaire informatievoorziening (voorkomen van toekomstige archiefproblematiek). Ten slotte, en zeker niet in de laatste plaats, de mate van tevredenheid van onze mil taire klanten, de Chef Defensie Staf (CDS) en de Bevelhebbers. Voor een militaire inlichtingendienst is dat de kern van de zaak. Daar blijven zich gevoelens van onbehagen manifesteren. De uitdaging hier is om door algemene en vage klachten heen te prikken en precies uit te zoeken waar het aan schort, en hoe dit i op te lossen. Bij de problematiek rond veiligheidson-

COLOFON

INGELICHT wordt uitgeven onder verantwoordelijkheid van de directeur Militaire Inlichtingendienst (MID).

Dit informatiemagazine verschijnt maandelijks en is in principe bedoeld voor al het burger en militair personeel werkzaam bij de MID. Deze publicatie wordt verzorgd door het Bureau Communicatie, van de hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

Eindredactie: R.W.G.M. Voragen bc

Redactie: M.A.M. Bemelmans-Oonincx
Cartoons: Henk Slijkhuis
Fotografie: Media Centrum MID, Henk Smid, Hilbert Knul en Martinette Bemelmans-Oonincx
Vormgeving: Theo Olsthoorn
Druk en lithografie: Hofstad Druktechniek Zoetermeer
Oplage: 1.000 expl.

Deadlines INGELICHT
Mocht u de redactie van informatie willen voorzien, denk dan even aan de volgende data:

Inleveren kopij	*Verschijningsdatum*
10 januari	*1 februari*
7 februari	*2 maart*
14 maart	*6 april*
11 april	*4 mei*
9 mei	*1 juni*

De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen. Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

Foto omslag Robert Peek: Luchtverdediging en Commando Fregat

COLUMN

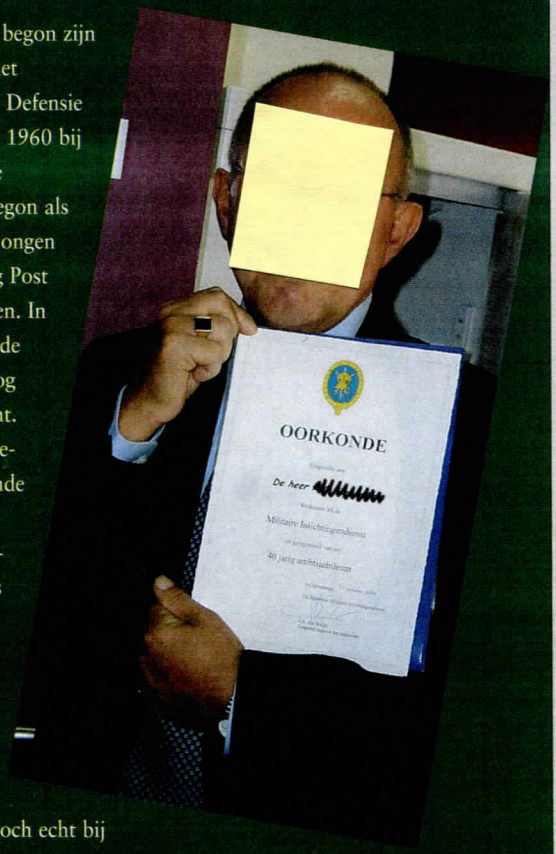
bezoeken heeft deze aanpak zijn nut bewezen. Dat is overigens niet alleen een verantwoordelijkheid van de MID. Zonder helder geformuleerde behoeften kan namelijk geen product op maat worden geleverd.
Medio november heeft de directie met afdelings- en bureauhoofden en andere management verantwoordelijken, totaal zo'n man/vrouw of 40, de stand van zaken bij de dienst doorgenomen. Bovenstaand beeld werd daar goeddeels bevestigd. Op een professionele en open manier is gesproken over het reorganisatieproces, de samenwerking tussen de Hoofdafdelingen Productie en Bedrijfsvoering, en over verdere verbeteringen die nodig zijn. Ik vond dat een bijzonder prettige bijeenkomst, met een overwegend positieve toonzetting. Dat wil niet zeggen dat uw directeur daar als een militaire 'Emile Ratelband' uitgebluste MID-managers zit op te peppen. Maar het is bij tijd en wijle goed om je zegeningen te tellen en ook - naast al datgene wat er nog moet gebeuren - stil te staan bij bereikte verbeteringen. Dat geeft moed voor de toekomst.
Over verbeteringen gesproken:
Wat opviel bij bezoeken vanuit onze dienst aan de diverse (militaire en niet-militaire) inlichtingendiensten in de Verenigde Staten, Canada en Frankrijk, is hoe sterk die organisaties zijn toegesneden op het daadwerkelijk en zoveel mogelijk real time ondersteunen van de eigen krijgsmacht bij de uitvoering van operationele taken, ook bij operaties in het buitenland in internationaal verband.
Ook de MID is nu in gesprek met één van onze belangrijkste klanten, de Chef Defensie Staf, over diens vraag hoe hij beter met inlichtingen ondersteund kan worden bij de uitoefening van zijn centrale verantwoordelijkheid voor Nederlandse deelname aan internationale crisisbeheersingsoperaties. In het juninummer van INGELICHT heb ik al eens gewezen op het ontbreken van een behoorlijke Nederlandse operationele inlichtingenstructuur in de krijgsmacht. De wederzijdse ervaringen (Defensiestaf/MID) bij de voorbereiding van UNMEE en van de toekomstige lead nation rol van Nederland in Bosnië maken deze kwestie nu actueel. Daarbij gaat het om hele praktische zaken als nauwere samenwerking tussen operationele en inlichtingenplanners, formulering van de behoefte van CDS aan inlichtingen vanuit het operatiegebied; het in kaart brengen van de daarvoor noodzakelijke mensen en middelen (hoofdzakelijk afkomstig van de krijgsmachtdelen), en het tot stand brengen van een all source nationaal militair inlichtingenproduct ter ondersteuning van vredesoperaties.
Overigens werpt UNMEE ook licht op een ander heersend misverstand, namelijk dat samenwerking tussen inlichtingendiensten van verschillende landen per definitie stroef zou verlopen. In de praktijk blijkt niets minder waar. Van onze partners krijgen wij alle medewerking. Dat bij de invulling van deze bilaterale samenwerkingsrelaties rekening moet worden gehouden met specifiek nationale belangen is een gegeven, maar geen blokkade voor technische ondersteuning en informatie uitwisseling.
Vermeldenswaard is nog het bezoek dat de Inspecteur Generaal der Krijgsmacht aan de MID bracht. Het is hem inmiddels duidelijk dat 'de MID' een aanzienlijk ingewikkelder organisatie is dan hij had gedacht. Met een programma van 'een dagje' krijg je als volledige buitenstaander het beeld niet scherp, ondanks de voorafgaande afzonderlijke bezoekjes aan Amsterdam en Eibergen. Toch denk ik dat wij een goede indruk hebben gegeven van de stand van zaken en wat we willen bereiken. Met u ben ik zeer benieuwd naar zijn bevindingen in het officiële verslag.
Met het einde van het jaar in zicht rest mij nog u allen te bedanken voor de inspanningen die u het afgelopen jaar hebt geleverd voor de MID. Het is mij niet ontgaan dat er door velen hard en met grote inzet is gewerkt. Ik ben de opvatting toegedaan dat al uw inspanningen de MID verder hebben geholpen op het pad van verandering en verbetering dat we gezamenlijk volgen.

Ik wens u mede namens de leden van de directie bijzonder plezierige feestdagen toe, en voor uzelf en uw dierbaren alle goeds voor het komende jaar. Ik hoop u begin januari 2001 op de Nieuwjaarsborrel van onze dienst in groten getale te mogen begroeten.

Joop van Reijn
Generaal-majoor der Mariniers

40 jaar in dienst bij Defensie!

De heer [redacted] kreeg op 17 oktober een oorkonde uitgereikt voor 40 jaar trouwe dienst bij het Ministerie van Defensie. Bij de uitreiking, door Kolonel B.G.J. Werger, Hoofd Afdeling Contra-inlichtingen en Veiligheid waren behalve Luitenant-kolonel D.J. Bijl, Hoofd Bureau Personele Veiligheid, ook veel collega's aanwezig.

[redacted] begon zijn loopbaan bij het Ministerie van Defensie op 17 oktober 1960 bij de Koninklijke Marine. Hij begon als vijftien jarige jongen bij de Afdeling Post en Archiefzaken. In die tijd kende de krijgsmacht nog een dienstplicht. Aad werd opgeroepen en diende van 6 januari 1965 tot 6 oktober 1966 als schrijver 2e klas bij de Krijgsraad Nederland voor de Zeemacht.
Zijn hart lag toch echt bij de Koninklijke Marine, want na zijn dienstplicht keerde hij weer terug naar de Afdeling Post en Archiefzaken aldaar. Inmiddels had hij in de avonduren de nodige cursussen gevolgd. Hij wilde graag de benodigde papieren in huis hebben voor zijn verdere loopbaan bij Defensie. Op 1 februari 1971 verwisselde [redacted] de Marine voor de Directie Burger Personeel, waar hij bij de Afdeling Personeel- en Salarisadministratie ging werken. Daar heeft hij diverse functies gehad. Op 1 november 1989 is hij bij de MID begonnen als medewerker van het toenmalige Bureau Veiligheidsonderzoeken en deze functie oefent hij nu nog uit. Volgend jaar hoopt [redacted] gebruik te kunnen maken van de zogenoemde FPU regeling (Flexibel Pensioen).

Op 15 november vierde [redacted] zijn 40-jarig jubileum samen met zijn echtgenote, collega's en zelfs een aantal ex collega's van het bureau Personele Veiligheid. Een uitgebreide rondleiding gevolgd door een lunch op vliegkamp Valkenburg vormden het hoogtepunt van deze dag, waar Aad en zijn echtgenote zichtbaar van genoten.◆

MID VOERT CIRCA 22.000 VEILIGHEIDSONDERZOEKEN UIT PER JAAR

CRISP officieel in gebruik genomen

Donderdag 30 november is CRISP in gebruik genomen. Dit Centraal Registratie en Informatie Systeem Personen, is het nieuwe geautomatiseerde systeem dat de MID gebruikt om onder meer Veiligheidsonderzoeken uit te voeren.

Door [redacted]

Het Bureau Personele Veiligheid van de MID is onder meer belast met de uitvoering van circa 22.000 veiligheidsonderzoeken per jaar. Daarvan worden er ongeveer 15.000 uitgevoerd ten behoeve van de Defensie-organisatie voor Werving en Selectie. Het is wettelijk vastgelegd dat deze onderzoeken zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen acht weken afgerond moeten zijn.

CACVA

Vanaf 1989 werden deze werkzaamheden ondersteund door middel van een geautomatiseerd systeem. De drie krijgsmachtdelen beschikten al eerder over verschillende geautomatiseerde systemen. Eind 1989 werden de bureaus die zich bezig hielden met deze veiligheidsonderzoeken samengevoegd tot het toenmalige Bureau Veiligheidsonderzoeken MIDCO, dat nu na de reorganisatie Bureau Personele Veiligheid heet. Er werd een keuze gemaakt uit de drie verschillende systemen, zodat het Bureau Veiligheidsonderzoeken met één uniform systeem verder kon gaan. Hiervoor werd een voor de MID aangepaste versie van het bestaande systeem van de Koninklijke Luchtmacht gebruikt, dat de naam CAVCA (Centrale Automatisering van Contra-Inlichtingen Administratie) meekreeg.
In de afgelopen jaren is CAVCA de nodige keren aangepast om up-to-date te blijven. Eind jaren 90 bleken de inmiddels vele aanpassingen in het verouderde systeem regelmatig tot storingen te leiden. Slechts door grote inspanningen van alle medewerkers van het Bureau Veiligheidsonderzoeken kon worden voorkomen dat met name de Defensie-organisatie voor Werving en Selectie hier hinder van ondervond. Dit was geen acceptabele situatie. Inmiddels verleende leverancier IBM ook geen ondersteuning meer voor dit verouderde systeem. De Defensie Telematica Organisatie (DTO) had nog maar één werknemer die de storingen van het systeem kon verhelpen. Daarom moest er een nieuw systeem komen ter vervanging van CAVCA.

In verband met het toen naderende millennium werd in 1999 door het Bureau Veiligheidsonderzoeken aan een systeem gewerkt dat aan de minimale eisen voldeed om een veiligheidsonderzoek te kunnen uitvoeren. Het

[redacted] en [redacted] testen CRISP

bureau kon en wilde geen risico nemen dat veiligheidsonderzoeken niet afgerond konden worden, indien CAVCA niet millenniumbestendig zou zijn. Dit (basis)systeem zou als noodscenario gebruikt worden.

ONTWIKKELEN 'OP DE WERKVLOER'

Het was gelukkig niet nodig dit systeem in te zetten. Maar het bleek zo goed bruikbaar, dat het WARP11-team (een unit binnen Cap Gemini Ernst & Young die zich onder andere bezig houden met ontwikkelen van applicaties) ingehuurd werd om het basissysteem verder uit te bouwen tot een systeem dat CAVCA uiteindelijk volledig kon vervangen. Dit project startte medio 2000. Het team heeft 'op de werkvloer' aan het systeem gewerkt, in nauwe samenwerking met alle medewerkers van het Bureau Personele Veiligheid. Zo konden de verschillende goede ideeën direct geïmplementeerd worden. Met de officiële installatie van CRISP op 30 november is dit project beëindigd. CRISP kent veel voordelen. Het werkt onder Windows NT, is niet meer afhankelijk van een mainframe en maakt geen gebruik van externe lijnverbindingen. Het is gebruiksvriendelijk en bedrijfszeker. CRISP is gekoppeld aan de Gemeentelijk Basis Administratie (GBA, zie artikel Veiligheidsonderzoeken in INGELICHT nummer 7), waarin alle persoonsgegevens direct worden geverifieerd en gecompleteerd. Met behulp met deze gegevens kunnen de medewerkers met CRISP naslag doen bij de Centrale Justitiële Dienst (CJD) voor justitiële antecedenten en bij de Binnenlandse Veiligheids Dienst (BVD) voor politieke antecedenten. Naast het Bureau Personele Veiligheid kunnen ook het Bureau Industrie Veiligheid en het Bureau Contra-inlichtingen gebruik maken van CRISP. Met de ingebruikname van CRISP op 30 november kan de MID datgene garanderen wat ze wettelijk verplicht is, het zorgvuldig en tijdig uitvoeren van veiligheidsonderzoeken.◆

De data, waarop de betaaltapes voor de maandelijkse salarisbetaling van militairen en burgerambtenaren defensie ter verwerking worden aangeboden, zijn voor 2001 bepaald op:

SALARIS

DINSDAG	23 JANUARI	MAANDAG	23 JULI
WOENSDAG	21 FEBRUARI	WOENSDAG	22 AUGUSTUS
WOENSDAG	21 MAART	VRIJDAG	21 SEPTEMBER
MAANDAG	23 APRIL	DINSDAG	23 OKTOBER
DINSDAG	22 MEI	WOENSDAG	21 NOVEMBER
DONDERDAG	21 JUNI	DONDERDAG	20 DECEMBER

BAO bijna op oorlogssterkte

V.l.n.r: [redacted]

Door Ad Schipper

Op 1 vacature na zijn nu alle stoelen bij het Bureau Algemene Ondersteuning gevuld. Hieronder vindt u de namen van de BAO-medewerkers en het deelgebied waarmee zij zich primair bezighouden.

• [redacted] (KLu) (toestel 19038) is Bureauhoofd en houdt zich naast de leiding van het gehele bureau, primair bezig met Veiligheidsaangelegenheden, het opstellen van richtlijnen op veiligheids- en materieelgebied.

• [redacted] (KL) (toestel 19035) is plv. Bureauhoofd/1e medewerker logistiek. Hij geeft direct leiding aan de medewerkers die zich met materieelzaken bezighouden. Hij coördineert de Aanvragen verwerving en is de Crypto configuratiemanager voor al het cryptomateriaal

• [redacted] (KLu) (toestel 19033) is 1e medewerker Veiligheid en is naast alle voorkomende veiligheidsaangelegenheden (waaronder beheer waardekasten) primair belast met de veiligheidsadministratie.

• [redacted] (KM) (toestel 19036) is medewerker materieel en cryptobeheerder voor de Haagse MID-locaties. Daarnaast beheert Jan het MID wagenpark (± 120 voertuigen).

• [redacted] (toestel 19037) is eveneens medewerker materieel en primair bezig met het invoeren en muteren van de MID materieeldatabase. Daarnaast beheert hij de communicatiemiddelen van de MID (bijvoorbeeld GSM's, faxen e.d.)

• [redacted] (toestel 19777) is onze frontoffice-medewerker en belast met het te woord staan van onze klanten (u dus) en het registreren en aanmelden bij de gastheer van bezoekers. Hij is ook uw leverancier van kantoorartikelen, vervoer en vergaderzalen.

Tijdelijk hebben we de beschikking over [redacted] (KM) ter ondersteuning van de frontoffice-medewerker en andere klusjes. Collega [redacted] heeft de MID inmiddels verruild voor een laatste plaatsing bij de KM. Wij wensen hem op deze werkplek veel succes.

Ons algemeen servicenummer is 19777. Dat nummer kan drie abonnees aan voordat een ingesprektoon volgt. Voor het aanvragen van auto's, vergaderzalen, en dergelijke dient u dit nummer te bellen.◆

Zwangerschaps-

In de wandelgangen merk ik nogal eens dat niet altijd bekend is wat de regelingen zijn met betrekking tot zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof. Hoe dat zit leest u in onderstaand artikel.

Door Anneke Bader

Een zwangere medewerkster heeft recht op zwangerschapsverlof zes weken voorafgaand aan de vermoedelijke bevallingsdatum. Ze dient een verklaring te overleggen van een arts of een verlofkundige, waarin deze datum is aangeven. Het is toegestaan flexibel zwangerschapsverlof op te nemen. Het verlof dient echter uiterlijk

Jongens.....doen w

vier weken voor de geplande bevallingsdatum te beginnen.
Vanaf de dag volgend op die van de bevalling is er recht op bevallingsverlof voor ten minste 10 weken. Het bevallingsverlof wordt verlengd

bevallings- en ouderschapsverlof: HOE ZIT DAT NU EIGENLIJK?

indien het verlof vóór aan de vermoedelijke bevallingsdatum - anders dan door ziekte - minder dan 6 weken heeft geduurd. Minimaal is het verlof rond de bevalling daarmee 16 weken.

BESCHERMENDE MAATREGELEN

De zwangere medewerkster kan een beroep doen op een aantal faciliteiten die er op gericht zijn de werk- en rusttijden aan haar fysieke omstandigheden aan te passen. Hiermee wordt aan de zwangere en pas bevallen medewerkster de mogelijkheid geboden aan het arbeidsproces deel te blijven nemen. Hierdoor kan arbeidsongeschiktheid worden voorkomen.

Het Arbeidsomstandighedenbesluit stelt dat: 'De werkgever de arbeid van een zwangere werknemer en een werknemer tijdens de lactatie (het zogen, red.) zodanig organiseert, dat de arbeid voor die werknemer geen gevaren met zich kan brengen voor haar veiligheid en gezondheid, en geen terugslag kan veroorzaken op de zwangerschap of lactatie'.

De zwangere medewerkster heeft het recht te werken in een bestendig en regelmatig arbeidspatroon. Zo kan zij niet alleen vrijgesteld worden van nachtdiensten, maar ook van het deelnemen aan oefeningen en van overwerk. Ook kan de rusttijd worden verlengd. Vanaf het begin van de zwangerschap tot uiterlijk een half jaar na de bevalling kan een beroep worden gedaan op deze faciliteiten.

Indien het hoofd van dienst een verzoek om aangepaste werk- en rusttijden rond de bevalling niet kan inwilligen, zal worden bezien of er tijdelijk een functie kan worden toegewezen waarin de gewenste werk- en rusttijden wel kunnen worden toegestaan.

VOEDINGSRECHT

Gedurende de eerste 9 levensmaanden van het kind mag de vrouwelijke ambtenaar die, zoals de wet het benoemt, een 'borstkind' heeft - en de werkgever hieromtrent heeft geïnformeerd - haar werkzaamheden onderbreken om in de nodige rust en afzondering haar kind te voeden, dan wel de borstvoeding te kolven. De werkgever biedt hiertoe de gelegenheid en stelt - waar nodig - een geschikte, af te sluiten, besloten ruimte ter beschikking. Voor degene die dus geen eigen, besloten en af te sluiten ruimte ter beschikking heeft, dient een dergelijke ruimte beschikbaar te worden gesteld. Inmiddels zijn

voor gebouw 32 de voorbereidingen in gang gezet om een dergelijke ruimte in te richten.
De onderbrekingen voor het voeden kullen plaatsvinden zo vaak en zo lang als nodig is, maar mag niet meer bedragen dan in totaal ten hoogste een kwart van de arbeidstijd per dienst. Schroom dus niet gebruik te maken van de mogelijkheid om ook de borstvoeding te blijven geven bij het aanvangen van de werkzaamheden.
Indien er geen geschikte ruimte beschikbaar is, stel dan tijdig (al vóór de bevalling) uw lokale manager in kennis. Hij zal dan een behoeftestelling kunnen indienen zodat er voorzieningen worden getroffen om alsnog de benodigde faciliteiten te realiseren. Als ervaringsdeskundige in deze (na 3 'borstkinderen'), kan ik melden dat, mits er een besloten en afsluitbare ruimte is, het blijven voeden van kinderen en het werken heel goed te combineren is.

OUDERSCHAPSVERLOF

Zowel burgers als militairen hebben de mogelijkheid ouderschapsverlof op te nemen. Hieraan is wel een aantal voorwaarden verbonden. De eerste daarvan is heel duidelijk. Er moet een familierechtelijke betrekking bestaan tot een kind. Er is aanspraak op dit verlof indien de ambtenaar ten minste 1 jaar in werkelijke dienst is. Als de aanspraak ten aanzien van meer kinderen tegelijkertijd ontstaat (bij de geboorte van een meerling), bestaat de aanspraak slechts voor 1 van die kinderen.
Aanspraak op ouderschapsverlof bestaat tot het kind de leeftijd van 8 jaar heeft bereikt. Voor de militairen geldt dat de militair in Nederland werkzaam dient te zijn.
Het ouderschapsverlof is een recht. Er moet worden ingestemd met een verzoek voor dergelijk verlof, tenzij gewichtige redenen van dienstbelang zich hier tegen verzetten. Er kan overleg plaatsvinden over de periode van het verlof en de spreiding van het verlof over de week. Bij de aanvraag voor dit verlof dient de periode van het verlof te worden aangegeven, de omvang van het verlof en de spreiding van de verlofuren over de week. Het verlof bedraagt maximaal 6 maanden, ten hoogste de helft van de geldende arbeidsduur per week. In overleg met de dienstleiding kan dit verlof worden gespreid over een aaneengesloten verlofperiode van niet langer dan 1 jaar.
Aan de militair wordt het verlof verleend zonder behoud van inkomsten. De burgerambtenaar ontvangt 75% bezoldiging over deze verlofuren. De militair dient het verlof 6 maanden voor aanvang aan te vragen (eventueel kan aanvang afhankelijk worden gesteld van de vermoedelijke bevallingsdatum, vermoedelijke einde bevallingsverlof of van de vermoedelijke datum van aanvang van de verzorging). De burger dient de aanvraag voor dit verlof 8 weken voor het gewenste tijdstip in. Een burgerambtenaar die ouderschapsverlof heeft genoten en tijdens de verlofperiode of binnen 1 jaar na afloop ontslag wordt verleend op verzoek kan worden verplicht tot terugbetaling van de bezoldiging die is genoten over de verlofuren. Bij een overgang naar een andere overheidssector bestaat er geen verplichting tot deze terugbetaling.

KINDEROPVANG

De bevelhebber der Landstrijdkrachten schreef in zijn brief van 7 maart 1994 met nr. KL 14.890: "Overwegende dat het wenselijk is, in het kader van het plan positieve actie voor de integratie van de vrouw in de krijgsmacht, een regeling te treffen voor kinderopvang". Het kinderopvangbeleid is er op gericht een actieve rol te vervullen in het treffen van maatregelen voor de opvang van kinderen vanaf de leeftijd van 6 weken tot 12 jaar voor, zowel militairen, als burgers. Voor de realisatie van de kinderopvang wordt gebruik gemaakt van lokale kinderopvangmogelijkheden in de vorm van opvang in kinderdagverblijven of opvang in gastgezinnen.
Op centraal niveau zijn er door de directies Personeel en door Personeelszaken Centrale Organisatie (PZCO) - voor bemiddeling in de realisatie van kinderopvangplaatsen - raamovereenkomsten afgesloten met een bemiddelingsorganisatie voor kinderopvang.
Deze bemiddelende organisatie verzorgt kinderopvang in eigen beheer, of huurt opvangplaatsen in bij kinderdagverblijven die tot een andere organisatie behoren. Ook bemiddelt deze organisatie bij het vinden van een gastoudergezin.
Voor de aanmelding van kinderopvang geldt dat deze ook voor het ongeboren kind (vanaf drie maanden zwangerschap) kan geschieden.
Voor de financiering van de kinderopvang wordt van de ouder/verzorger een bijdrage verlangd die afhankelijk is van het netto-gezinsinkomen en het aantal dagen/dagdelen dat gebruik wordt gemaakt van de kinderopvang. Dit is conform de gegeven richtlijnen, de zogenoemde ouderbijdrage tabel, van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.
De hoogte van de bijdrage vanuit de werkgever is afhankelijk van de te kiezen vorm van kinderopvang en het gemeentelijk beleid voor het al dan niet verlenen van subsidie aan kinderopvangcentra/ gastoudergezinnen. ◆

Voor verdere informatie kunt u zich wenden tot uw personeelsconsulent.◆

DUISTER DEN HAAG

Wandelen langs spionage-adressen (2)

Het boek Duister Den Haag, Wandelen langs spionage-adressen is een uitgave van de Stichting Inlichtingen Studies Nederland/Netherlands Intelligence Studies Association (NISA). De NISA is in september 1991 opgericht en is gezeteld in Den Haag. Zij stelt zich ten doel: het bevorderen van het academisch onderzoek en onderwijs in Nederland ten aanzien van de geschiedenis van de ontwikkeling, taak, organisatie en werkwijze van overheids en particuliere instellingen die zich bezighouden met intelligence, counterintelligence, security en verwante activiteiten. Het bestuur van de stichting bestaat uit wetenschappers en (oud)medewerkers van inlichtingen en veiligheidsdiensten. In INGELICHT wordt dit keer het eerste onderkomen van de militaire inlichtingendienst GSIII voor het voetlicht gebracht.

Bron NISA **Bewerking** Ron Voragen

LANGE VOORHOUT 52

Gelegen naast het statige hotel Des Indes was dit pandje, waarin nu de Leslie Smith Gallery is gevestigd, het eerste adres van de militaire inlichtingendienst GS III. De aanduiding GS III duidt erop, dat het hier ging om een nieuwe, derde sectie van de Generale Staf van de Landmacht.

GS III werd opgericht vlak voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog omdat de toenmalige minister van oorlog, Hendrik Colijn, geïnformeerd wilde zijn over de ontwikkelingen in de buurlanden op het gebied van bewapening, legerorganisatie en dergelijke. In eerste instantie werd daarvoor één officier aangesteld, maar door het uitbreken van de oorlog werd de sectie al spoedig uitgebreid. De voornaamste taak van GS III

werd nu te zorgen dat de elkaar in Nederland beconcurrerende en bestrijdende geheime diensten niets ten nadele van het neutrale Nederland ondernamen. Onder leiding van kapitein Fabius slaagde GS III er tamelijk goed in de spionagediensten van onder meer Duitsland, Frankrijk, Engeland en Rusland tegen elkaar uit te spelen. Op die manier raakte GS III op de hoogte van de activiteiten van de Duitse, Franse en andere spionnen in ons land. De grote zorg van GS III was daarbij ten opzichte van deze spionnen geen partij te kiezen en hen op gelijke voet te behandelen. Dit uiteraard om de neutraliteit van Nederland niet in gevaar te brengen.

Na de beëindiging van de Eerste Wereldoorlog waarde het spook van de bolsjewistische revolutie door Europa, onder de indruk waarvan in ons land Troelstra meende dat ook hier het uur van de revolutie had geslagen. Vooral hierdoor werd GS III van het ene moment op het andere belast met taken op het gebied van de binnenlandse veiligheid. Toen het gevaar van Troelstra's revolutiepoging was overgedreven, werd aan de nieuwe taak van GS III ook formeel vorm gegeven door de oprichting van een afdeling B, in de wandeling GS IIIB genoemd. Deze afdeling ging zich uitsluitend bezighouden met het in de gaten houden van revolutionaire personen en organisaties, zoals (voorlopig nog) de SDAP en de Communistische Partij Holland (CPH) van Wijnkoop.

De eigenlijke inlichtingendienst van de Generale Staf, die zich weer ging richten op het buitenland, werd vanaf dat moment aangeduid als GS IIIA.◆

Het boek Duister Den Haag, Wandelen langs spionage-adressen is verkrijgbaar bij Sdu Uitgevers en kost f 24,90, ISBN 90 12 085152.◆

BIJZONDER ONTSLAG

Luitenant-kolonel Henk Dorssers nam op 31 oktober afscheid van Defensie, de Koninklijke Luchtmacht en de MID als actief dienend officier. Met ingang van 1 november is zijn functioneel leeftijdsontslag ingegaan. Het was een unieke paarse gebeurtenis. Generaal-majoor van Reijn vond het een voorrecht dat hij namens de Bevelhebber der Luchtstrijdkrachten, de ontslagoorkonde met bijbehorende speld aan Henk Dorssers mocht uitreiken. De MID neemt echter niet volledig afscheid. Op speciaal verzoek van de dienstleiding en van het OOO/DC blijft Henk voorlopig nog aan om zijn werkzaamheden als voorzitter van de Decentrale Herplaatsingcommissie MID tot een goed einde te brengen.

Het ontslag van Henk Dorssers had dus een heel bijzonder tintje. Want direct nadat hij de ontslagoorkonde uitgereikt kreeg, overhandigde generaal van Reijn hem zijn 'aanstellingsbrief' als burger bij de MID.◆

Financieel Beheer, waar

"Wat betekent financieel beheer voor de MID? Financieel Beheer is de inrichting van het proces dat voldoet aan de eisen die de comptabiliteitswet stelt. Kernbegrippen daarbij zijn: Rechtmatigheid, doelmatigheid en natuurlijk de steeds belangrijker wordende relatie tussen beschikbare middelen/geld ('input') en de geleverde prestaties ('output'). Vooral dit laatste is belangrijk in het kader van verantwoording naar de leiding van het ministerie en de politiek. De MID moet inzicht kunnen geven in wat er met het gebruikte geld bereikt is. Financieel beheer binnen de MID komt met name neer op het maken van een begroting voor plannen, projecten, salarissen, opleidingen, enzovoort. Ook materieelbeheer is een onderdeel van financieel beheer. Want materieel vertegenwoordigt ook geld", legt Rob Meeng, Hoofd Afdeling Plannen & Financieel Beheer, uit.

Door Casper Stam **Bewerking** Ron Voragen

"Wat doen we nou precies bij Afdeling Plannen & Financieel Beheer? Binnen de afdeling houden Shiela Roepan en Max de Jong zich bezig met de begroting, realisatie (wat is er uitgegeven?) en voorbereiding (wat is er nodig het komende jaar en de komende jaren?). Daarnaast maken zij rapportages voor het Directieberaad en de Afdelingshoofden over budgetrealisatie op beleidsintensivering (plannen en projecten die worden uitgevoerd).
Rins Beelen en Henk Ten Kate verwerken alle goedgekeurde behoeftestellingen. Afgesloten contracten, bestelorders, wijzigingen, eventuele correcties en dergelijke worden in dossiers opgelegd, verwerkt in het financiële systeem GVKKA (dit staat voor Geïntegreerde Verplichtingen, Kas en Kosten Administratie) en ter beoordeling en autorisatie aangeboden aan de Secretaris Generaal/ Financieel en Economisch Beheer Centrale Organisatie (SG/FEBCO).
Kopiefacturen worden voor een prestatieverklaring binnen de MID uitgezet, vervolgens getoetst aan contract, bestelorder of regelgeving en daarna ter betaling aangeboden via SG/FEBCO.
Jan-Willem Gerritsen en Ricco de Lange zijn het afgelopen jaar bezig geweest met het vorm geven aan onze rol van projectcontroller. Met name Jan-Willem is bezig geweest met het ondersteunen van projectleiders (met name van de Afdeling Verbindingsinlichtingen, AVI) aan het, vanuit bedrijfsvoeringsoptiek, voldoen aan de 'richtlijnen projectmanagement MID' en aan alle financiële regelgeving. Ricco is voornamelijk bezig geweest met de verbetering van het materieelbeheer binnen onze dienst.
We doen ons best om vanuit onze projectcontrollersrol het hele verwervingstraject richting Financieel Economisch Beheer - FEBCO - (is verantwoordelijk voor Voorafgaand Financieel Toetsen, VFT) en de verwervende instantie, zo goed mogelijk te begeleiden. De toetsing (VFT) die FEBCO uitvoert richt zich enerzijds op de vraag of een project (of behoeftestelling) voorkomt in de APB-reeks (Activiteiten en Plan Begroting = de goedgekeurde begroting), anderzijds toetst FEBCO op doelmatigheid en rechtmatigheid. Bij doelmatigheid kunnen we denken aan: levert het project een bijdrage aan de afgesproken doelen. Bij rechtmatigheid kunnen we denken aan het feit of er de juiste handtekeningen op staan", verduidelijkt Rob Meeng.
Luitenant-kolonel Meeng: "Wat er is bereikt met het project Financieel Beheer? Het proces is nu ketengericht opgezet. Dat wil zeggen dat er nu duidelijkheid is over verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de verschillende organisatieonderdelen. Eigenlijk komt het er nu op neer dat er voor de MID een goed spoorboekje ligt voor de dagelijkse activiteiten die te maken hebben met Financieel Beheer. Dit spoorboekje geldt in principe voor de gehele organisatie.

gaat het nu eigenlijk om?

GELD KAN MAAR ÉÉN KEER WORDEN UITGEGEVEN

"Of er nu nog zaken onvoldoende bekend zijn? Tja, dat is een confronterende vraag. Helaas is nog niet iedereen voldoende op de hoogte van bijvoorbeeld het begrotingsproces. Dat onttrekt zich vaak voor een groot deel aan het zicht. Maar bij het begrotingsproces is - als het goed gaat - de hele organisatie actief betrokken. Er is soms ook te weinig besef dat het geld maar één keer kan worden uitgegeven en dat het budget maar voor één kalenderjaar geldt. Je kunt dus niet zomaar iets doorschuiven", verduidelijkt Rob.

V.l.n.r: [redacted], [redacted] en [redacted]

MISSERS

"Er gaat nu nog wel eens wat mis. In principe moet er altijd eerst een behoeftestelling zijn, dan volgt een contract. Vervolgens wordt het contract in de administratie verwerkt. Daarna kan er pas worden besteed.
Problemen die zich nu nog voordoen hebben vaak te maken met fase-verschillen. Het contract is bijvoorbeeld nog niet terug van de leverancier en/of verwervende instantie - er is dus nog geen contract in de administratie opgevoerd - maar het project is wel van start gegaan. Er wordt dan eigenlijk al besteed.
Die fase-verschillen worden vaak veroorzaakt door incompleetheid van het projectplan, de behoeftestelling en/of het contract. Je kunt dan denken aan missende handtekeningen, onvoldoende uitgewerkte motivatie (doelmatigheid) en/of onduidelijke specificaties.
Ook op onze afdeling gaat nog wel eens wat mis. Wij zijn soms niet in staat om de realisatie goed te volgen doordat incompleet betaald wordt (het formele contract is dan nog niet ingevoerd in de administratie). Daarnaast gaat er ook nog wel het een en ander mis in het vervolgtraject. Vaak leidt de ene fout (incompleetheid) ook weer tot een nieuwe fout.

OPLOSSINGEN

We gaan in ieder geval als Afdeling Plannen en Financieel Beheer meewerken aan de samenstelling van de 'Productcatalogus Bedrijfsvoering'. Hierin wordt aan alle afdelingshoofden duidelijkheid verschaft wat zij van ons kunnen verwachten en waar zij ons op kunnen aanspreken. Verder gaan we het behoeftestellingsproces binnen de Hoofdafdeling Bedrijfsvoering verder stroomlijnen. Daarmee moet duidelijk worden wie verantwoordelijk is voor registratie, controle op compleetheid en interne en externe regie.

SAMEN UIT, SAMEN THUIS

Financieel Beheer is echter niet alleen een zaak van de Hoofdafdeling Bedrijfsvoering, maar ook van de Hoofdafdeling Productie. Natuurlijk vervullen wij de regierol, maar we zijn samen verantwoordelijk voor het resultaat op het gebied van Financieel Beheer dat de MID neerzet.◆

Beter functioneren

Luitenant-kolonel Rob Meeng werkt bijna drie jaar bij de MID en is nu Hoofd van de Afdeling Plannen & Financieel Beheer. Als afdelingshoofd probeert hij zoveel mogelijk vanaf de achterlijn te sturen. Hij is van mening dat zijn medewerkers op de voorgrond moeten treden. Momenteel is Rob bezig met een opleiding Operational Auditing aan de Haagse Hogeschool. Auditing is voor hem een belangrijk instrument om de kwaliteit van de beheersing van de processen vast te stellen. Eigenlijk is auditing gericht op het telkens weer beter laten functioneren van een organisatie.

Beter functioneren dat is ook het thema van het project Financieel Beheer. Rob Meeng was als projectleider verantwoordelijk voor het project Verbetering Financieel Beheer MID, dat enige tijd geleden in relatieve stilte is afgerond.
De doelstelling van het project was het inrichten van de financiële functie met daarbij aandacht voor het vaststellen van de financiële processen binnen de MID, de verantwoordelijkheden, de bevoegdheden en de financiële relaties naar buiten.◆

JANUSSUNAL

Door Wies Platje

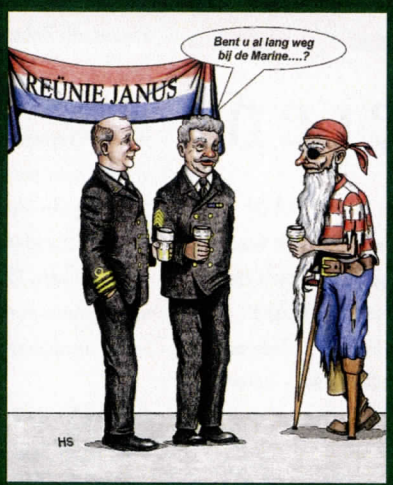
Inderdaad, geen alledaagse kop boven een artikel in 'INGELICHT'. Toch heeft Janus veel te doen met de huidige Militaire inlichtingendienst, het was immers deze Romeinse 'beschermgod aan de poort van al het nieuwe' die gezicht gaf aan het wapen van de voormalige Marine inlichtingendienst.

Twee gezichten zelfs en met deze 360 graden kijk op de wereld was Janus prima uitgerust om invulling te geven aan de lijfspreuk van deze dienst: "Immer vergarend, immer bewarend". Toen dan ook de integratie van de militaire diensten gestalte begon te krijgen en de Marine Inlichtingen Dienst (MARID) haar onvermijdelijke einde vond, lag het zeer voor de hand dat de spontaan opgerichte vereniging van MARID-personeel de naam van Janus zou gaan dragen.

De vereniging werd opgericht op 27 maart 1996 en stelt zich ten doel "het onderhouden van contacten tussen medewerkers en oud-medewerkers van de Marine inlichtingendienst". Dit doel tracht de vereniging onder meer te bereiken door het beleggen van bijeenkomsten en het uitgeven van een periodiek, 'De Cirkel' genaamd.

Verheugend is het te constateren dat Janus in de vier jaar van haar bestaan tot een gezond en door haar leden gewaard instituut is geworden met een nog steeds groeiend ledental. Twee maal per jaar komen de leden 'ergens in den lande' bij elkaar. In het voorjaar voor de jaarlijkse algemene ledenvergadering waarbij het de gewoonte is geworden om na de pauze een voor de leden aansprekende gast uit te nodigen. Zo hield op 30 maart 2000 directeur, generaal-majoor J.A. van Reijn, een heldere en boeiende voordracht over de nieuwe structuur en taakstelling van zijn dienst. In het najaar volgt dan een verenigingsexcursie met uiteraard een maritiem accent. Zo werd achtereenvolgens een bezoek gebracht aan het nog in aanbouw zijnde VOC-schip de 'Batavia' te Lelystad, het maritiem museum te Rotterdam, Den Helder met een vaartocht aan boord van Hr.Ms. Abraham van der Hulst en aan de groep Maritieme Patrouille vliegtuigen op het marinevliegkamp Valkenburg. In het komende najaar treffen de Janusleden elkaar in het Scheepvaartmuseum te Amsterdam. Met name deze excursies hebben een hoog 'reüniegehalte', waartoe het aanzitten aan de traditionele marine rijsttafel een belangrijke bijdrage levert. Momenteel worden plannen uitgewerkt om van de excursie in het eerste lustrum jaar van Janus een bijzondere gebeurtenis te maken. Verder is binnen de vereniging een commissie actief met het realiseren van een 'MARID- traditiekamer', waarin tastbaar erfgoed van de dienst voor het nageslacht bewaard zal worden. De eerste contacten met de MID leiding over de locatie van deze traditiekamer hebben inmiddels plaatsgevonden.

Na een aanloopperiode waarbij gezocht moest worden naar de juiste opmaak en inhoud van 'De Cirkel' begint dit verenigingsblad inmiddels een duidelijke structuur te krijgen. Het verschijnt éénmaal per jaar, een frequentie die mogelijk verhoogd zal gaan worden. Vast onderdeel in het blad is onder andere een uittreksel van het Jaarverslag van de MID, want naast het feit dat het buitengewoon plezierig is om regelmatig oude vrienden te ontmoeten, leeft bij de Janus-leden een oprechte belangstelling voor wat zich in en rond de nieuwe 'paarse' dienst afspeelt. Heeft u belangstelling voor Janus of wenst u hiervan lid te worden, neem dan gerust contact op met de penningmeester van de vereniging:
hr. P. Stiphout, Ds. M.L. Kingweg 104, 1444EG Purmerend, telefoon 0299 - 41 33 00, of via e-mail ep.stip@wxs.nl ◆

Eén van de elementen uit de evaluatie door de DOI van de MID, genoemd in het DOI-rapport 'Nieuw Evenwicht' en het daarop volgende Beleidsvoornemen 'Reorganisatie MID' is het terugbrengen van het aantal locaties van de MID. Dit heeft implicaties voor AVI, met name SVIC, het MID-Detachement-West en de afdelingen gehuisvest op de vijf locaties in Den Haag.

Door Marc Fakkel (Projectleider MIDMOVE

LOCATIE DEN HAAG

Al voor het verschijnen van "Nieuw Evenwicht" werd binnen de Centrale Organisatie gewerkt aan een nieuw beleggingsplan voor het complex Plein/Kalvermarkt. Een nieuw beleggingsplan was noodzakelijk, omdat het Ministerie van Defensie de huur van het E-gebouw wilde opzeggen (dit gebouw wordt al sinds eind jaren '50 gehuurd). Hierbij was in principe geen ruimte voor de MID. Vanaf medio 1998 werd door luitenant-kolonel Henk van der Leest samen met kapitein Gerard Gaarthuis en eerste luitenant Theo Snel onder de naam 'MID-movers' in nauwe samenwerking met de DFZ naar alternatieven gezocht binnen de regio Den Haagvoor de huisvesting van de MID. Op het moment van aanvang van hun werkzaamheden was nog niets bekend over een nieuwe organisatiestructuur, laat staan over het aantal te huisvesten functionarissen. Dit heeft met name een beroep gedaan op het improvisatie- en doorzettingsvermogen van de MID-movers van het eerste uur.

In 1999 ontstond duidelijkheid over de toewijzing van gebouw 32 op de Frederikkazerne. Aanvankelijk werden slechts een aantal verdiepingen aan de MID ter beschikking gesteld. In een later stadium werd het aantal verdiepingen uitgebreid. In 2001 zal de MID gebruik maken van de 2e tot en met de 9e etage. Komend jaar zal eveneens worden beslist of de MID de beschikking krijgt over de 1e etage.

De inhuizing van de MID in gebouw 32 kan in vier fasen worden verdeeld.
Fase 1: Verbouwing 9e etage en interne verhuizingen Staf AVI en AMIDKL
Fase 2: Verbouwing 5e t/m 8e etage en de inhuizing
Fase 3: Verbouwing 2e t/m 4e etage en de inhuizing
Fase 4: Eventueel het ter beschikking komen van de 1e etage

FASEN 1 EN 2

De fasen 1 en 2 zijn op dit moment afgerond, afgezien van enkele omissies die bij de oplevering naar voren zijn gekomen. Hierbij wil ik nog specifiek mijn dank uitspreken voor het personeel van met name de (voormalige) afdeling MIDKL en staf AVI die sinds eind 1997 te maken hebben gehad met geluidsoverlast in verband met het hak- en breekwerk en niet te vergeten de bouwlift.

FASE 3

Fase 3 is op dit moment volop in uitvoering en begin oktober 2000 zijn de voorstellen van de afdelingen voor de belegging aangeleverd. De projectleider heeft deze voorstellen kritisch bezien en een aantal wijzigingen aan het Directieberaad voorgelegd. Definitieve besluitvorming heeft op 29 november jongstleden plaatsgevonden. In grote lijnen ziet de belegging er als volgt uit:

2e Etage: ACIV/BPV en gedeelte staf AVI;
3e Etage: HUMINT en Detachement West;
4e Etage: ACIV (exclusief BPV, Detachementen West, Oost, Zuid, Seedorf en Nederlandse Antillen & Aruba)

MID EN HUISVESTING

Uit pragmatische overwegingen is er voor gekozen om de verhuizingen in het kader van fase 3 omstreeks de volgende data te laten plaatsvinden:

Afdeling/Bureau/Sectie	Verhuisdatum	Oude locatie	Nieuwe locatie
HUMINT	15-02-2001	FEL-TNO	Frederikkazerne; Gebouw 32, 3e etage
ACIV/Detachement West	15-02 2001	E-gebouw	Frederikkazerne; Gebouw 32, 3e etage
ACIV (excl. BPV en Lufo)	15-03-2001	FEL-TNO	Frederikkazerne; Gebouw 32, 4e etage
ACIV/BBMG/Lufo	15-03-2001	Geb. 32/ 6.01	Frederikkazerne; Gebouw 32, 4e etage
ACIV/BPV	15-03-2001	FEL-TNO	Frederikkazerne; Gebouw 32, 2e etage
Staf AVI	n.t.b.	n.t.b.	Frederikkazerne; Gebouw 32, 2e etage

De exacte data zullen medio december 2000 aan de verhuiscoördinatoren van de betrokken afdelingen bekend worden gesteld.
In fase 3 worden ook enkele kleine wijzingen in de huidige belegging meegenomen (enkele zijn al gerealiseerd). Het betreft hier met name de belegging van de afdeling Analyse & Rapportage, Stafafdeling Productie, Bureau Algemene Ondersteuning, Bureau Communicatie en het creëren van een lactatie- annex rustruimte en een gebedsruimte voor alle geloofsovertuigingen.

FASE 4

Er bestaat de kans dat de MID in de loop van 2001 ook de eerste verdieping van gebouw 32 krijgt toebedeeld. De komende tijd zal het projectteam in nauw overleg met en in opdracht van het Directieberaad MID een aantal beleggingsopties uitwerken. Eén van de zaken waarmee rekening moet worden gehouden is het deels open karakter van deze verdieping in verband met de corridor tussen gebouw 33 en het bedrijfsrestaurant in gebouw 32.

LOCATIE EIBERGEN

In het kader van de concentratie van de verwervingscapaciteit Verbindingsinlichtingen (met uitzondering van interceptie Zoutkamp) zullen wellicht in Eibergen ook nog aanpassingen aan de infrastructuur moeten worden gepleegd. Mocht dit het geval zijn, dan zal dit met het betrokken personeel worden gecommuniceerd.

PLANOLOGISCHE ONTWIKKELINGEN DEN HAAG

In het kader van de aanleg en de herstructurering van de (verlengde) Landscheidingsweg (onder andere ondertunneling Van Alkemadelaan) zijn op dit moment besprekingen gaande tussen het Ministerie van Defensie en de gemeente Den Haag over de verkoop van grond op de Grote Alexanderkazerne. Dit zou kunnen betekenen dat onder andere de Onderofficiersmess en gebouw 212 gesloopt gaan worden. Op dit moment wordt gebouw 212 ondermeer gebruikt voor opslag en onderhoud door het team EVO (Elektronische Veiligheids Onderzoeken). Zoals het er nu uitziet zou het EVO-team gehuisvest kunnen worden op de 1e etage van gebouw 32.

MEDIACENTRUM MID

Eén van de andere zaken is de huisvesting van het Mediacentrum MID. Het Mediacentrum is thans nog gehuisvest in het gebouw van de Admiraliteit. Naar verwachting verhuist het Mediacentrum te zijner tijd eveneens naar de 1e etage van gebouw 32.

GEMIDDELDE M² PER WERKNEMER

Bij de belegging van de etages in gebouw 32 is niet alleen rekening gehouden met de functionele belegging maar ook met het benodigde aantal m² per functionaris. Hieronder treft u aan een aantal basisnormen van de Rijksgebouwendienst.

Gegeven	Aantal m²	Gegeven	Aantal m²
Directeur	40	Medewerkers	7
Plv. Directeur	30		
Afdelingshoofd	20	Kast	1
Bureauhoofd	12	Deur	1

De meeste kamers hebben een vloeroppervlakte van 19, 29 en 40 m². Uitgaande van de kleinste kamer met een bezetting van 2 personen, met 2 kasten en 1 deur, zitten wij gemiddeld nog boven de norm. Bij de belegging is een aantal functionarissen van 'alleenstaande' nu 'voordeurdeler' geworden wat niet als prettig wordt ervaren. Eén van de meest gehoorde klachten is dat er

geen bezoekers meer kunnen worden ontvangen op de kamer. Hiervoor is begrip en bezien wordt of het mogelijk is een aantal kamers als spreek-/vergaderruimte in te richten, zodat de gasten in een comfortabele ruimte kunnen worden ontvangen, zonder dat collega's tot last te zijn.

ROOKBELEID DEFENSIE

Op 1 januari 2001 wordt het rookbeleid Ministerie van Defensie van kracht. Dit beleid betekent dat vanaf deze datum niet meer in de gebouwen van het Ministerie van Defensie mag worden gerookt, behoudens in die ruimten die als rookruimte zijn aangewezen. In gebouw 32 zijn op alle verdiepingen rookgedoogruimten ingericht.

PRINTERS

In verband met ARBO-regelgeving is het, in principe, niet toegestaan printers op de werkkamers te plaatsen. Daarvoor zijn op elke verdieping één of meer printerkamers gesitueerd. Mocht u van mening zijn dat voor u een uitzondering moet worden gemaakt dan kunt u schriftelijk door tussenkomst van het afdelingshoofd hiertoe een verzoek doen bij de Afdeling Informatiemanagement (AIM). Het is niet de bedoeling dat u zelf een locale printer op uw desktop installeert.

NABRANDER

In het kader van de belegging wil ik alle medewerkers wijzen op de toegangsregeling voor bezoekers aan de MID. De door BAO opgestelde regels dienen stipt te worden opgevolgd. De 2e t/m 9e etage van gebouw 32 zijn aangewezen als 'verboden plaats' waardoor onder meer een strikt toegangsregime geldt.

Legenda Afkortingen:

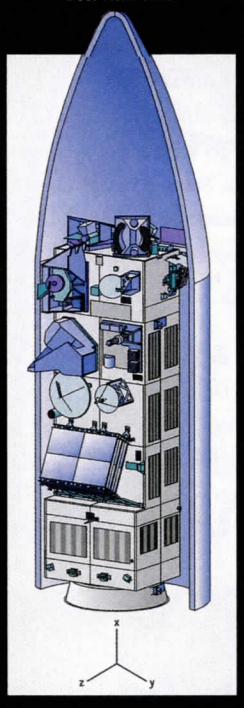
DOI	Directie Organisatie en Informatie
AVI	Afdeling Verbindingsinlichtingen
SVIC	Strategisch Verbindinginlichtingen Centrum
DFZ	Dienst Facilitaire Zaken
DICO/DTO	Defensie Interservice Commando /Defensie Telematica Organisatie
FEL-TNO	Fysisch en Elektronisch Laboratorium-Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
ACIV	Afdeling Contra Inlichtingen en Veiligheid
BPV	Bureau Personele Veiligheid
BBMG	Bureau Beveiliging Materieel en Gegevens
Lufo	Luchtfotografie
HUMINT	Human Intelligence
EVO	Elektronische VeiligheidsOnderzoeken

ENVISAT, in

Majoor Henk Smid werkt bij het Bureau Militaire Techniek en Proliferatie als Senior Analist Ruimtevaart. Hij analyseert ruimtevaart inlichtingengegevens met als doel inzicht te verschaffen in gerelateerde inzetmiddelen die militaire operaties van Nederland en haar bondgenoten beïnvloeden. In militaire operaties zijn ruimtevaarttoepassingen niet meer weg te denken en de daarop gerichte inlichtingenanalyse richt zich dan ook voornamelijk op aardobservatie-, communicatie- en navigatiesatellieten, en de draagraketten die deze satellieten in de ruimte kunnen brengen. Henk Smid is bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor Ruimtevaart (NVR) en hoofdredacteur van het blad Ruimtevaart dat door de NVR wordt uitgegeven. De NVR, aangesloten bij de International Astronautical Federation (IAF), werd in 1951 opgericht met als doel belangstellenden te informeren over ruimteonderzoek en ruimtetechniek. Dit artikel over ENVISAT is het tweede artikel dat van zijn hand in INGELICHT verschijnt.

Door Henk Smid

De activiteiten van de mensheid hebben gedurende het begin van het derde millennium waarschijnlijk de grootste invloed op het milieu van de aarde. De daarmee samenhangende ecologische veranderingen zijn van invloed op de hele aarde. Binnen een eeuw zullen klimaatveranderingen, die door de mensheid worden veroorzaakt, meer invloed hebben dan in de afgelopen 10.000 jaren het geval was. Het broeikas effect, zure regen, het gat in de ozonlaag en de systematische vernietiging van tropische regenwouden leiden echter ook tot een nieuw bewustzijn; milieu- en klimaatveranderingen beïnvloeden onze hele planeet. Wetenschappelijk en politiek bewustzijn heeft er inmiddels voor gezorgd dat men het er over eens is dat in ieder geval de complexe interacties tussen de atmosfeer van de aarde, oceanen, poolgebieden en landmassa's geanalyseerd en begrepen moeten worden. Hiertoe zal in het ENVISAT-concept een aantal aardobservatietechnieken worden samengevoegd om de aarde wereldomvattend te kunnen waarnemen.
Het hoofddoel van het ENVISAT-ruimtevaartuig is het verzamelen van gegevens om daarmee de aarde en het milieu waar te nemen. Dit wordt bereikt door gebruikmaking van een tiental aardobservatie instrumenten op het ruimtevaartuig en een grondstationfunctie om de gegevens te ontvangen, te verwerken en te verspreiden. De missie van ENVISAT moet voortborduren op metingen die door de ERS 1 en ERS 2 ruimtevaartuigen zijn gemaakt, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen die zijn gerelateerd aan mondiale studies van de aarde en het milieu zoals door internationale programma's noodzakelijk wordt geacht. Deze programma's zijn ondermeer het 'International Geosphere and Biosphere Programme' en het 'World Climate Research Programme'. De missie is zo een essentieel onderdeel in het veiligstellen van een doorlopende gegevensproductie ten aanzien van milieu- en klimatologische onderwerpen.

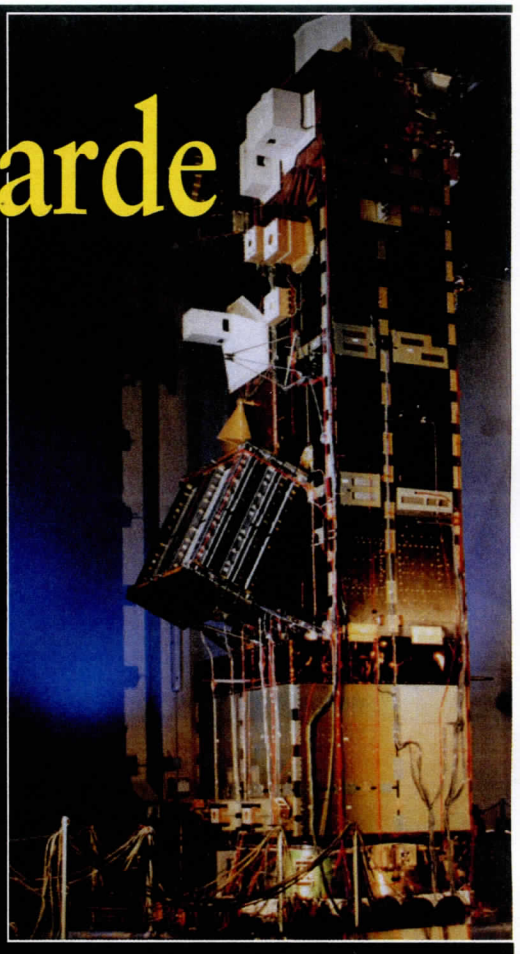

ENVISAT opstelling in de neuskegel van de ARIANE 5 draagraket

MET ARIANE 5 DE RUIMTE IN

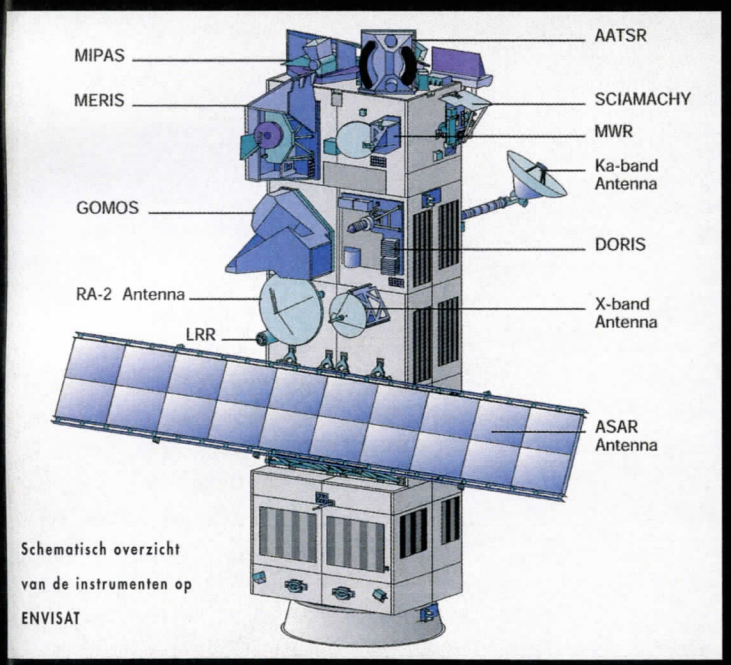
ENVISAT zal medio 2001 door een Ariane 5 draagraket in de ruimte worden gebracht. Het totale gewicht van het ruimtevaartuig bij de lancering bedraagt 8138 kg – waarvan ruim twee ton aan aardobservatie instrumenten – maar dat valt ruim binnen de tien

het belang van de aarde

ENVISAT in de ruimte simulator bij ESTEC te Noordwijk

ton die de Ariane 5 naar de ENVISAT-omloopbaan kan brengen. ENVISAT zal in een 800 km hoge cirkelvormige ruimtebaan over de polen vliegen die het ruimtevaartuig 'zonsynchroon' maakt. In dit geval betekent dat, dat ENVISAT elke dag om 10:00 uur (± 1 minuut) lokale zonnetijd op dezelfde breedtegraad (van noord naar zuid) over zal komen. De vliegsnelheid van het ruimtevaartuig bedraagt 7,45 km/s zodat hij 100,59 minuten over een omloop doet (14 omlopen per dag). Na 35 dagen is er een complete cyclus doorlopen en begint ENVISAT aan exact hetzelfde patroon. Hiermee wordt voldaan aan een aantal van de missie-eisen: volledige bedekking van de aarde, hoge herhalingsfrequentie, continuïteit van metingen gedurende de seizoenen en jaren, en stabiliteit. Het ruimtevaartuig zal worden gecontroleerd en bestuurd vanuit het 'Flight Operations Segment' (FOS) in Darmstadt (Duitsland) waarbij gebruik wordt gemaakt van het grondstation in Kiruna (Zweden). Het FOS regelt de (huishoud)werkzaamheden van het ruimtevaartuig en de programmering van de instrumenten. De gegevens die door de instrumenten worden gegenereerd, worden naar ESA grondstations in Kiruna en Fucino (Italië) gestuurd en worden verwerkt door het 'Payload Data Segment' dat wordt gecontroleerd vanuit ESRIN in Frascati (Italië). Het ruimtevaartuig zal eveneens gebruik maken van de ARTEMIS 'Data Relay Satellite' van ESA. Deze ogenschijnlijk gecompliceerde verbindingen moeten zorgdragen dat gegevens niet verloren gaan en de continuïteit wordt gewaarborgd.

Schematisch overzicht van de instrumenten op ENVISAT

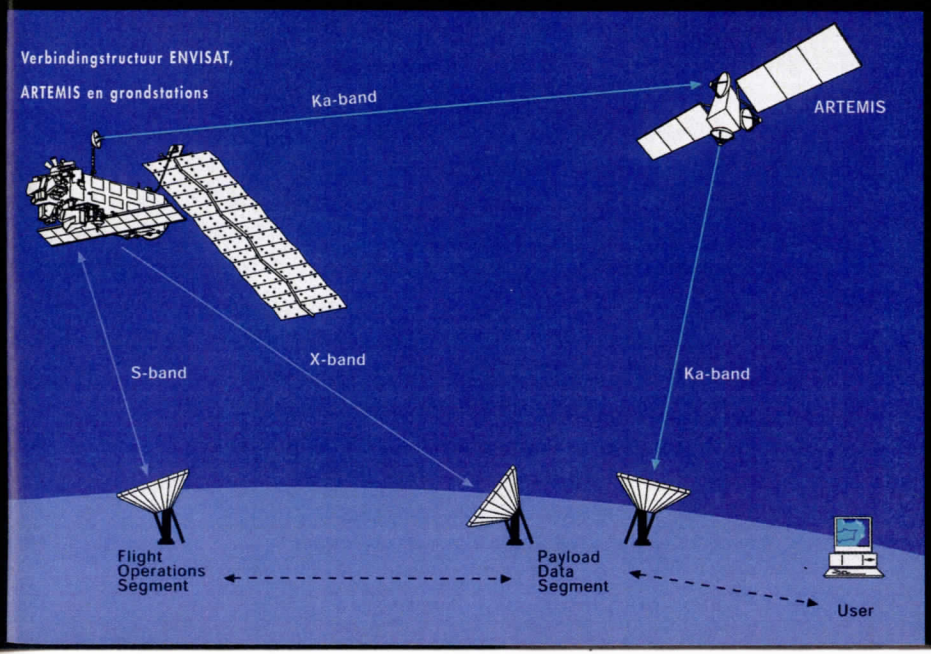
ENVISAT is het grootste, vrij vliegende ruimtevaartuig dat ooit door Europa werd gebouwd en bestaat uit tien instrumenten die zijn gemonteerd op het zogenoemde Polar Platform. De vorm van het ruimtevaartuig werd voornamelijk bepaald door de noodzaak zoveel mogelijk instrumenten op het Payload Module te kunnen bevestigen die allemaal naar de aarde gericht moesten zijn. Het meest veeleisende instrument qua massa, volume en vermogen, is een radar waarvan alleen de antenne al 700 kg weegt. Zes andere instrumenten wegen ook nog eens tussen de 100 en 300 kg. De vorm werd mede bepaald door de ervaring die men had opgedaan bij de plaatsing van instrumenten bij het ERS-ontwerp. Tenslotte moet het ruimtevaartuig ook passen binnen de neuskegel van de Ariane 5 draagraket.

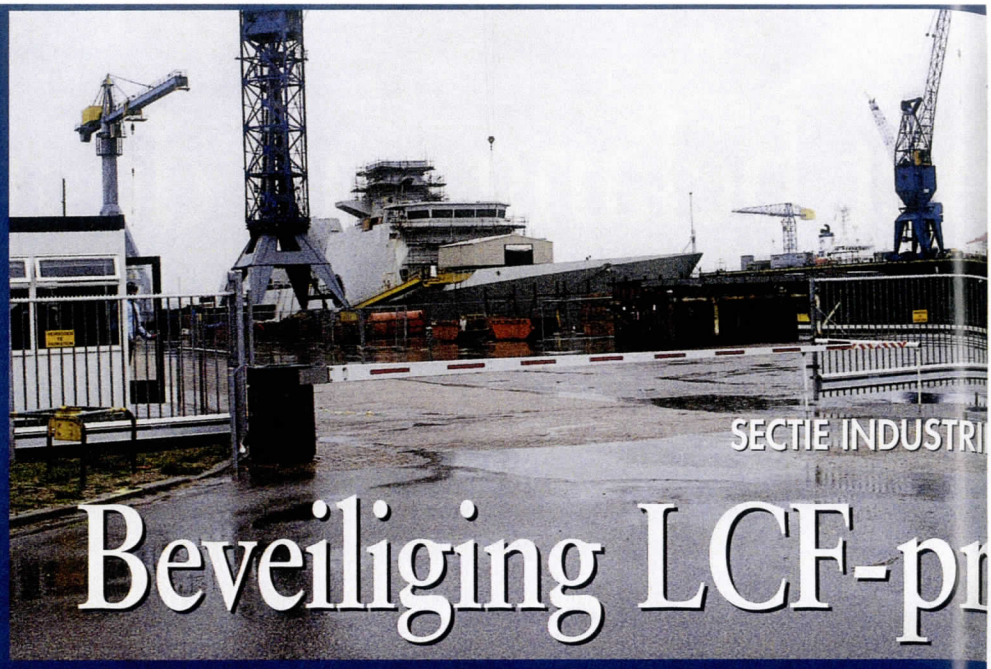
NEDERLANDSE INBRENG

Bij het SCIAMACHY-instrument (Scanning Imaging Absorption Spectrometer for Atmospheric Cartography) heeft Nederland (Fokker Space) de grootste inbreng. Het wetenschappelijke hoofddoel van SCIAMACHY is het mondiaal meten van verschillende gassen in de troposfeer en stratosfeer. De metingen van SCIAMACHY maken het onderzoek mogelijk van een heleboel fenomenen die de atmosferische chemie beïnvloeden:

- In de troposfeer: de verbranding van biomassa, vervuiling, arctische mist, bosbranden, stofstormen, industriële rookkolommen
- In de stratosfeer: ozon chemie, vulkanische gebeurtenissen en proton gebeurtenissen als gevolg van de zon.

Voor geïnteresseerden is via het internet het boekwerk "ENVISAT-1 Mission & System Summary" te downloaden als pdf-bestand (84 pagina's, 2Mb). In deze samenvatting wordt meer gedetailleerd ingegaan op verscheidene aspecten van dit fascinerende ruimtevaartuig. http://envisat.estec.esa.nl/support-docs/pdf/mis_sys.pdf♦

SECTIE INDUSTRI

Beveiliging LCF-pr

Bij aankomst bij de Schelde in Vlissingen valt het al op: De Schelde is geen vrij toegankelijke onderneming. Naast de bezoekersparkeerplaats, buiten de hekken geplaatst, staat een gebouw waar een beveiligingsbeambte de toegang bewaakt. We maken ons bekend en geven de naam op van onze contactpersoon bij de Schelde. Nadat we ons identiteitsbewijs hebben overhandigd, krijgen we een toegangsbewijs. Maar zelfs dan komen we zonder onze contactpersoon het terrein niet op.

Door Martinette Bemelmans-Oonincx

De firma Schelde Maritiem B.V., onderdeel van de Koninklijke Schelde Groep, bouwt momenteel vier Luchtverdediging en Commando Fregatten (LCF) voor de Koninklijke Marine (KM). Deze schepen zul-

len volgens planning in maart 2002, 2003, 2004 en 2005 worden overgedragen. Het eerste schip, Zeven Provinciën ligt aan de afbouwkade, Kade-E, in Vlissingen-Oost. Het tweede en derde schip zijn nog in aanbouw en liggen in dokloods 2 in Vlissingen-Stad.

Bij alle gerubriceerde defensie opdrachten aan het bedrijfsleven zijn de Algemene Beveiligingseisen voor Defensie Opdrachten (ABDO) van kracht (zie INGELICHT nummer 6, Relatie MID-Bedrijfsleven). Dit is ook het geval bij de Schelde. De Directie Materieel Koninklijke Marine is de opdrachtgever en heeft bij de Schelde, als hoofdcontractant, de ABDO bedongen.
Het naleven van de voorwaarden in de ABDO, zoals het inrichten van de beveiliging en het opstellen van een beveiligingsplan valt onder de verantwoording van de Schelde. Dit brengt de nodige werkzaamheden met zich mee. Gedurende de looptijd van een opdracht toetst de Sectie Industrieveiligheid of de Schelde nog voldoet aan de beveiligingseisen. Wat de consequenties zijn voor een bedrijf als de Schelde, om aan de ABDO-voorwaarden te voldoen, wordt ons uitgelegd door de heer Willem R. Sinke, Beveiligingsfunctionaris bij de Schelde.

Willem Sinke is formeel door de Schelde benoemd als Beveiligingsfunctionaris (BF). Vanaf 1998 is hij volledig belast met deze taak. De 'eigenlijke' functie van de heer Sinke bij de Schelde is Hoofd Ondersteunend Team bij de Afdeling Ontwerp Engineering & Logistieke Documentatie. "Er gaan nogal wat uren in deze functie zitten, maar het is gelukkig geen dagtaak. Het één en ander is wel goed te combineren en er zijn natuurlijk wat raakvlakken. Want ook ons bedrijf wil een adequate beveiliging en toegangsregeling. Ook wij willen graag bijhouden wie er allemaal op bezoek komt", aldus Sinke.

"Het LCF-project is goed te beveiligen, omdat we het terrein in zogenoemde enclaves hebben ingericht. Door met enclaves te werken kunnen we het personeel dat bij de bouw van het schip betrokken is, fysiek scheiden van het overige personeel. Een enclave is bijvoorbeeld de hele Dokloods 2 in Vlissingen–Stad. Deze loods is afgeschermd door een hek met elektronische toegangspoort en een beveiligingsbeambte. In oktober 1998, de 'sluitings'datum van de enclave, heeft de Schelde een nieuw elektronisch toegangscontrole systeem ingevoerd. Dit systeem voldoet helemaal aan de beveiligingseisen, zoals ook de ABDO bedingt. Geautoriseerd personeel heeft toegang tot de enclave door middel van een personeelsbadge. De toegang van personeel en bezoek, met een bezoekerspas, wordt hiermee vastgelegd. Een bijkomend voordeel voor ons is dat dit systeem niet alleen de toegang registreert, maar ook als tijdregistratie functioneert."

BEVEILIGINGSPLAN

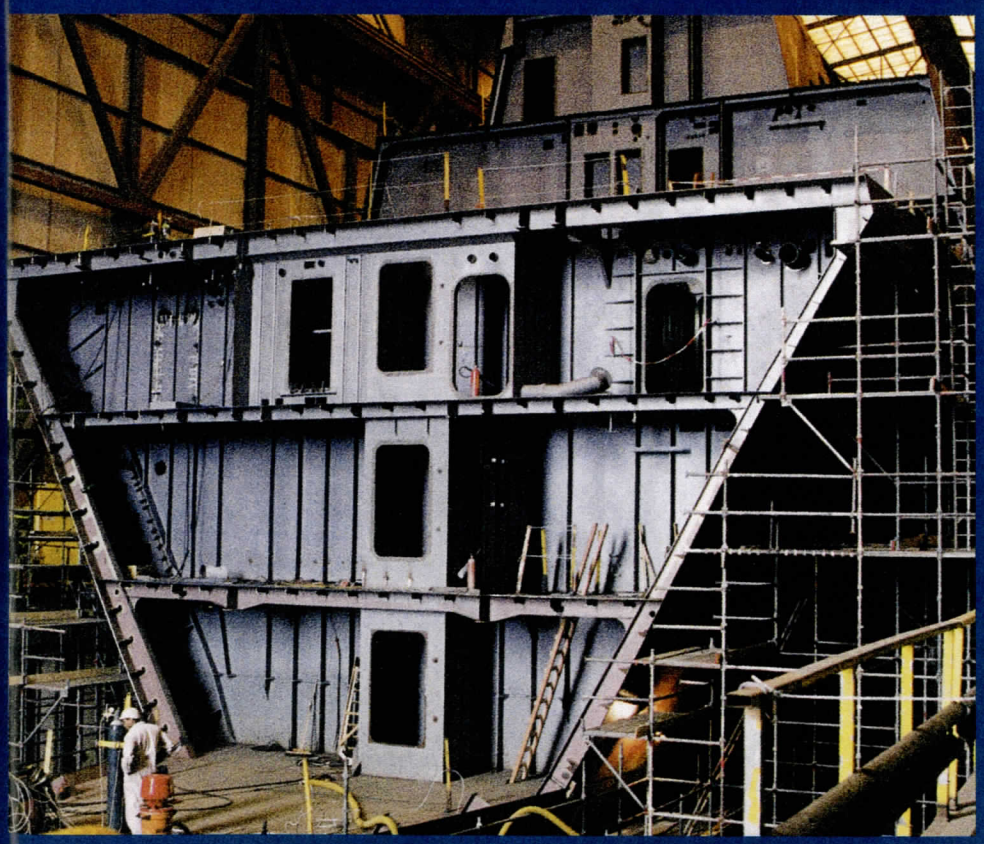
"Een ander aspect waar je rekening mee moet houden in je beveiligingsplan is het risico van sabotage. Dit risico neem je mee in de afweging hoe een project beveiligd wordt. Nu is dit risico tegenwoordig erg laag. Tien, twintig jaar geleden was dit wel anders, toen had je allerlei groeperingen die tegen het militair industrieel complex ageerden. Mocht er een verhoogd dreigingrisico zijn, dan worden we hierover natuurlijk geïnformeerd door zowel de SIV als de BVD. De bewaking wordt dan aangescherpt en mocht het nodig zijn, kunnen we altijd een beroep doen op de Koninklijke Marine".
"Wat de risicoanalyse betreft, vindt er ook een wisselwerking plaats tussen SIV en het projectbureau LCF van de KM", licht Ed Maas toe. "Je moet altijd consensus bereiken om voldoende te beveiligen én een werkbare situatie te houden. Want de Koninklijke Marine is ook nadrukkelijk aanwezig in de projectorganisatie van de LCF. Het zijn tenslotte hun schepen. In het projectteam is Willem Sinke als beveiligingsfunctionaris verantwoordelijk voor de beveiliging van het project. De Koninklijke Marine houdt toezicht op de kwaliteitscontrole". Sinke vult dit aan: "Het bureau KM Toezicht bevindt zich ook hier op de Schelde. Dit bureau is tevens betrokken bij zaken als de aanvoer, logistiek en aanloopbeman-

VEILIGHEID SIV (3)

oject onder de loep

ning". Hij legt uit dat wanneer medewerkers van de Koninklijke Marine het project willen bezoeken, ze ook toestemming nodig hebben van het Projectbureau LCF van de KM (in Den Haag), dan wel KM Toezicht (Vlissingen). "Ook deze bezoekers worden tijdig schriftelijk bij mij aangemeld, in het bijzonder de bezoekers die toegang nodig hebben tot de LCF enclaves. Zo weet ik wie zich op het terrein van de Schelde én de LCF enclaves bevinden. Ook buitenlandse gasten hebben toestemming nodig om het project te bezoeken. Ze komen dan meestal samen met en vaak op uitnodiging van de Koninklijke Marine. Zo'n bezoek moet ruim van te voren aangekondigd worden met een Request for Visit".
Voordat het zover is dat bezoekende instanties de fregatten kunnen aanschouwen gaat er heel wat werk aan vooraf. De werkzaamheden van Willem Sinke als beveiligingsfunctionaris beginnen al in een heel vroeg stadium. De Schelde heeft al een lange 'Defensie traditie'; toch worden bij iedere opdracht opnieuw de ABDO bedongen. Zodra er sprake is dat het Ministerie van Defensie mogelijk een opdracht aan de Schelde kan verlenen, komt de Sectie Industrieveiligheid al om de hoek kijken en zijn de eerste contacten met Willem Sinke gelegd. Want ook in dit stadium worden al gerubriceerde gegevens uitgewisseld. "De eerste fase van een project bestaat eigenlijk uit twee delen, de besteks-/ontwerpfase, direct gevolgd door de engineeringfase", legt Sinke uit. "In de engineeringfase weten wij al wie onze leveranciers zouden kunnen zijn. Nieuwe bedrijven worden in dit stadium al door ons bij de SIV aangemeld. Het hele proces, vanaf het moment dat de eerste tekeningen worden gemaakt, totdat het definitieve ontwerp goedgekeurd is, neemt veel tijd in beslag. Zo kunnen er wel drie jaar overheen gaan voordat met de daadwerkelijke bouw wordt begonnen.
Behalve dat het betrokken personeel in dit stadium een veiligheidsonderzoek heeft moeten ondergaan, zijn er ook eisen met betrekking tot het opbergen van staatsgeheimen.

Als de opdracht is gegund wordt de tweede fase in het LCF-project in gang gezet. Dit is de casco bouwfase. Stalen delen van het schip worden aan elkaar gezet. In deze fase zijn de beveiligingseisen nog niet zo stringent. Het beveiligingsplan wordt pas echt gestart op het moment dat het schip zich begint te vormen en wordt gevuld met systemen. De enclave wordt gesloten, met andere woorden, het hek eromheen gaat dicht."

DAGELIJKS CONTACT

In de afbouwfase, de derde fase van het project, gaat het schip het dok uit en komt aan de kade te liggen. In dit geval is dat de zogenoemde E-kade in Vlissingen-Oost. Het eerste fregat, de Zeven Provinciën ligt daar al. Deze fase is wat beveiliging betreft het meest kritisch, omdat erg veel mensen toegang hebben tot het schip. Het personeel dat toegang heeft tot het fregat varieert van lassers tot schilders en mensen die het schip inrichten. Al die werkzaamheden moeten in een bepaalde volgorde en binnen een zeer strak tijdschema plaatsvinden. "Vergeet niet dat al dit personeel een veiligheidsonderzoek moet hebben gehad", voegt Willem Sinke toe. "En we willen niet dat het project vertraging oploopt. Op dit moment zijn er zeker 2000 personen werkzaam aan het LCF-project. Voor mij en mijn assistente vormt deze fase de drukste periode van het hele project. Gemiddeld zijn we nu twee dagen per week aan het werk als Beveiligingsfunctionaris en er is regelmatig, soms dagelijks contact tussen de Schelde en SIV.

De inrichting van de E-kade heeft overigens voor de nodige discussies gezorgd. De gehele E-kade is als enclave ingericht. Binnenkort komt het tweede schip erbij te liggen (met de doop op 6 april 2002 krijgt dit schip de naam Tromp). Dan moet de kade, en daarmee de enclave met ongeveer 66 meter verlengd worden, want de kade is momenteel te kort om twee schepen af te meren. De bouwactiviteiten aan de kade zullen eveneens uitgevoerd worden subcontractors. Aangezien de werkzaamheden op de Schelde binnen de enclave worden uitgevoerd, zijn op deze

Willem Sinke (midden): "Maar beveiligen is natuurlijk niet alleen een kwestie van het neerzetten van een hek en het installeren van beveiligingssystemen"

subcontractors eveneens de beveiligingsmaatregelen van toepassing. Dat betekent dat het aantal veiligheidsonderzoeken weer toeneemt, terwijl het personeel van deze subcontractors geen werkzaamheden aan boord van de schepen verrichten. Hun werkzaamheden beperken zich namelijk tot de kade zelf. Dit is geen acceptabele situatie. Daarom hebben we, na intensief overleg met de Sectie Industrieveiligheid besloten dat gedurende de werkzaamheden aan de E-kade, de enclave wordt teruggebracht naar het niveau 'valreep' (loopplank). Er komt hier dan extra bewaking te staan die controle op de toegang uitoefent. De beveiliging wordt nog verder opgevoerd in het stadium dat de Koninklijke Marine de eigen systemen in het schip installeert. Het gaat hier om sensoren, communicatiesystemen en op het allerlaatst het crypto-materiaal.

Het eerste fregat, de Zeven Provinciën begint op 3 september 2001 aan een proefvaart, die ongeveer twee maanden in beslag neemt. Op het moment dat het schip op proeftocht gaat, neemt de KM de toegangscontrole en beveiliging over en is de commandant hiervoor verantwoordelijk.

Het spreekt vanzelf dat er regelmatig overleg wordt gevoerd met de projectleider LCF van de KM, KTZ A.J. Both, om de beveiliging goed op elkaar af te stemmen. Tijdens de proefvaart blijft de Schelde verantwoordelijk voor het fregat. Een medewerker van de Schelde, het Hoofd Beproeving neemt tijdens de vaart deze verantwoordelijkheid op zich. Normaal gesproken wordt na de proefvaart nog wel het één en ander aangepast. Ook in deze periode blijft de Schelde verantwoordelijk voor de beveiliging. Uiteindelijk, wanneer de eventuele aanpassingen voltooid zijn en het schip helemaal operationeel is, wordt het overgedragen aan de Koninklijke Marine".

BEVEILIGINGSZIN

"Maar beveiligen is natuurlijk niet alleen een kwestie van het neerzetten van een hek en het installeren van beveiligingssystemen", vervolgt Willem Sinke zijn verhaal. "Je moet je mensen en ook je toeleveranciers (subcontractors) wel kunnen motiveren, een soort beveiligingszin meegeven. Dat is wel eens lastig. Het personeel moet zich gaan realiseren dat beveiliging belangrijk is. Dit bereik je onder andere door middel van training en voorlichting. En houdt vooral iedereen betrokken bij de voortgang van een project. Gelukkig krijgen we ook hierin goed advies van de Sectie Industrieveiligheid. SIV houdt ook regelmatig inspecties, waarbij het hele beveiligingsplan weer eens onder de loep wordt genomen. Tijdens routinebezoeken, ongeveer zes tot acht per jaar, komen onder andere de punten aan de orde, die op de langere termijn van belang zijn. In ieder geval geen dringende zaken die direct aandacht behoeven". En in dit stadium van het LCF-project wordt er bijna dagelijks getelefoneerd over zaken die direct opgelost moeten worden. Zo kunnen er bijvoorbeeld gasten aan onze poort staan, waarvan het bezoek niet van te voren is aangekondigd. Een telefoontje met SIV is dan meestal voldoende om te verifiëren of de betreffende personen gescreend zijn. Dan verlenen we ze alsnog toegang. Dit geeft aan dat er intensief contact is tussen de Schelde en de Sectie Industrieveiligheid." "Een goed contact opbouwen en onderhouden is erg belangrijk", vult Ed Maas aan. Daarom organiseren wij jaarlijks de zogenoemde relatiedagen. Op deze dagen nodigen wij ongeveer 40 relaties uit de industrie uit. Een relatiedag heeft zowel een informatief als een sociaal karakter". Willem Sinke is het daar helemaal mee eens: "Er zijn altijd interessante gastsprekers en we krijgen tijdens die dagen veel informatie over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van beveiliging. Het is bovendien erg nuttig en leerzaam om eens met collega-'beveiligingsfunctionarissen' van gedachten te wisselen.

Al met al brengen al deze (ABDO) voorwaarden en regelingen een hoop werk met zich mee. Op de vraag of het niet lastig is om met Defensie in zee te gaan en aan al die voorwaarden te moeten voldoen, antwoordt de heer Sinke: "Lastig? Nee. Je krijgt tenslotte een opdracht. En een opdracht dien je fatsoenlijk te bewaken. Als de ABDO voorwaarden de enige restrictie zijn om een opdracht te krijgen, dan graag!"◆

JULI 1998 - DECEMBER 2000

Een terugblik en een knipoog naar de toekomst!

Door Marc Fakkel, voorzitter OOO/DC-MID

HET BEGIN

In het kader van de Prioriteitennota Defensie was door de departementsleiding besloten dat ook de verschillende Inlichtingen- & Veiligheidsorganisatie binnen het departement (I&V) tegen het licht moesten worden gehouden. Dit resulteerde enerzijds in de instellen van een werkgroep onder leiding van Schoutbij-nacht b.d. S. van Idsinga en anderzijds tot de instelling van een Bijzondere MedezeggenschapsCommissie (BMC).

In de BMC hadden vertegenwoordigers zitting van de Dienstcommissies (DC's) en de Onderdeels OverlegOrganen (OOO'en) van de MIDCO, KLS, TIVC, 1LVG, 898 VBAT, Admiraliteit en Landmachtstaf. De BMC is in hoofdlijnen geïnformeerd over de inhoud van het rapport Van Idsinga. Uit de implementatievoorstellen van het rapport Van Idsinga bleek dat de integratie van afdelingen I&V bij de krijgsmachtdelen in de staande MID organisatie één van de belangrijkste kenmerken was. De BMC inhoudelijk geadviseerd over de reorganisatiememoranda van de verschillende afdelingen. Eén van de adviezen van het BMC was dat medio 1998 een evaluatie over de reorganisatie, in het kader van 'Van Idsinga', zou moeten plaatsvinden. Een evaluatie heeft nooit in die zin plaatsgevonden, maar wel is door de plv. Secretaris-Generaal (PSG), in overleg met HMID, de Directie Organisatie en & Informatie (DOI) van het Directoraat Generaal Economie & Financiën (DGE&F) de opdracht gegeven de MID door te lichten. Het OOO/DC heeft medio oktober 1998 besloten om de doorlichting van de DOI als evaluatie te beschouwen.

Ongeveer tegelijkertijd dat de DOI met haar activiteiten startte begonnen de voorbereidingen voor de te houden verkiezingen voor een nieuw Onderdeels OverlegOrgaan (OOO) en Dienstcommissie (DC) bij de MID. In totaal ging het om 18 vertegenwoordigers. Na een moeizame start waren door de vakbonden/-centrales en ongeorganiseerden 19 personen kandidaat gesteld. Echter één ongeorganiseerde was te laat met de kandidaatstelling. Hierbij waren er dus 18 potentiële kandidaten voor 18 plekken, daardoor bleven feitelijke verkiezingen achterwege. Eén van de kandidaten verzuimde, willens en wetens, de zogenoemde 'Bereidverklaring' om zitting te nemen in het OOO. Toen bleven er nog 17 kandidaten over.

Bij deze samenstelling was een tweetal bijzonderheden. Ten eerste er hadden zich geen kandidaten van de AMIDKM en ABPC gemeld en ten tweede het was voor 100% een mannen aangelegenheid.

In de eerste vergadering werd allereerst besloten om verder te gaan als een geïntegreerd overleg (burgerambtenaren en militairen samen), onder de noemer OOO/DC-MID. Na interne stemming werd de volgende taakverdeling afgesproken:

Voorzitter	Marc Fakkel (ACIV)
Vice-voorzitter	Jacques Molier (AMIDKLu)
1e Secretaris	Johan van Dijk (AMIDKL)
2e Secretaris	Rinus Blokland (ACIV)

Na ruim 2 jaar actief te zijn als OOO/DC-MID is ons aantal, voornamelijk als gevolg van overplaatsingen, gereduceerd tot 11 leden. Gelet op dit verloop, circa 3 per jaar, is besloten om voor de nieuwe Medezeggenschapscommissie (MC-MID) uit te gaan van een zittingsduur van twee jaar.

HET FEITELIJKE OVERLEG

Vanaf het begin van onze zittingsperiode kenschetste het overleg zich in een open overleg op basis van gelijkwaardigheid, zowel met commodore J. VandeWeijer, als met generaal-majoor J.A. van Reijn. Bijvoorbeeld na één enkel verzoek aan Hoofd MID kreeg het nieuwe OOO/DC de beschikking over het rapport 'Van Idsinga'. Bij het middenmanagement van de MID heerst niet altijd dezelfde positieve en professionele grondhouding ten aanzien van de activiteiten van het OOO/DC als bij de overlegpartner (respectievelijk Hoofd MID en de Directeur MID).

REORGANISATIE

Na de bestudering van resultaten van de doorlichting door de DOI, vastgelegd in het rapport "Nieuw Evenwicht" van november 1998, was het voor de dienstleiding en OOO/DC duidelijk dat een reorganisatie onvermijdelijk was. Het OOO/DC heeft toen aan Hoofd MID geadviseerd hiervoor

een projectleider extern de MID aan te zoeken. Wellicht heeft dit standpunt er mede toe bijgedragen dat drs. Willem van der Schoor via Stichting Intermin eind december 1998 is benaderd voor de functie van projectleider.

Toen Van der Schoor begin januari 1999 met zijn werkzaamheden begon was het mede gelet op zijn ambitieuze tijdbalk van belang dat duidelijkheid kwam over de positie van het OOO/DC in het totstandkomingsproces. Begin februari 1999 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de plv. Secretaris-Generaal en de voorzitter van het OOO/DC-MID. Waarbij door de PSG werd aangegeven dat ten aanzien van de betrokkenheid van het OOO/DC gehandeld zou worden in de geest van het concept Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD). De toezegging van de PSG werd in de gelederen van het OOO/DC positief ontvangen, maar dit betekende wel een grote verantwoordelijkheid naar de achterban en een enorme toename van de werklast. Was het in het verleden zo dat het OOO en de DC zich pas een oordeel hoefden te vormen over het eindresultaat (Voornemen tot reorganisatie c.q. een voorlopig plan) maar in het kader van de 'nieuwe' rol moest het OOO/DC zich ook gaan uitspreken over het Plan van Aanpak en het Projectenplan. Gegeven het feit: "als je A zegt, moet je ook B zeggen" hebben we deze rol aanvaard. Wat wij echter niet konden voorzien was de druk die Van der Schoor bij ons neerlegde om tijdig advies te geven. Hierbij kan aangetekend worden dat ons commentaar van tijd tot tijd leidde tot intensieve discussies met de projectleider Willem van der Schoor. Wijzigingen en aanbevelingen op diverse documenten, die in de overlegvergadering met Hoofd MID waren geaccordeerd, werden gegeven de beschikbare tijd niet of nauwelijks in de diverse documenten verwerkt. Maar beide partijen conformeerden zich op basis van onderling vertrouwen wel aan de gemaakte afspraken.

In het Projectenplan van Van der Schoor werden de befaamde zes boxen geïntroduceerd. Met uitzondering van Box 1 konden vertegenwoordigers actief participeren. Dit resulteerde in het besluit dat wij gingen participeren in de Boxen 2, 3, 4 en 5. Besloten werd om niet actief te gaan deelnemen in de Box 6, aangezien daar het personeel maximaal de kans kreeg om te participeren. Daarbij werd door ons wel aangegeven dat de terugkoppeling naar het personeel over de realiseerbaarheid van de ideeën en/of verbetervoorstellen in de werkwijze van de projectorganisatie moesten worden ingebed.

Met uitzondering van Box 4 was het niveau van actieve participatie niet altijd in lijn met het verwachtingspatroon van de projectleider en het OOO/DC. De reden is waarschijnlijk gelegen dat beide kanten nog moesten wennen aan de "nieuw" actieve rol van het OOO/DC in de planvorming.

Het eindresultaat van Box 1 was niet wat het OOO/DC er van had verwacht. In het einddocument werd onvoldoende richting gegeven aan de positionering en rol van de MID binnen het Ministerie van Defensie en in de nationale en internationale I&V-gemeenschap. In de ogen van het OOO/DC ontbrak het ook aan een visie wat de aandachtsgebieden van de MID zou moeten zijn op de (midden-) lange termijn. Het document legde te veel nadruk op de bedrijfsvoeringsaspecten van een overheidsorganisatie als de MID. Wellicht was de naamgeving van Box 1 "Strategievorming" niet gelukkig gekozen.

Naar aanleiding van het verschijnen van het Beleidsvoornemen heeft het OOO/DC haar zienswijze aan de, toen net benoemde, Directeur MID aangeboden. Bij de behandeling in de overlegvergadering en de formele beantwoording bleek dat de dienstleiding en het OOO/DC voor ongeveer 80% op één lijn zaten. Dit had mede tot gevolg dat eind december 1999 een bijgesteld beleidsvoornemen werd opgesteld.

Een beleidsvoornemen is één, maar het vervolg, de concretisering, is voor het personeel veel belangrijker. Dit resulteerde in een voorlopig plan tot reorganisatie (op 27 juli jongsteleden geaccordeerd door de Secretaris-Generaal) en de reorganisatie- en/of veranderprojecten in het kader van PRISMA. Bij het voorlopig plan waren ook de orgaan-, suborgaanbeschrijvingen en functiebeschrijvingen met de waarderingen het OOO/DC ter advisering voorgelegd. Daarbij waren een aantal zaken opmerkelijk. Ten eerste de kwaliteit van de beschrijvingen was bij een aantal afdelingen gewoon slecht (qua redactie, consistentie en inhoud) en de organisatie was niet in staat alle beschrijvingen tijdig aan te leveren. Begin mei 2000 had het OOO/DC met de Directeur MID afgesproken dat het OOO/DC-advies uiterlijk 20 juni 2000 aan de Directeur MID zou worden aangeboden. Dit betekende bijvoorbeeld dat voor de beoordeling van de diverse beschrijvingen van de Afdeling Verbindingsinlichtingen ongeveer 10 dagen de tijd was. Na een interne discussie is besloten dat wij ons aan de afspraak met Directeur MID moesten houden: "Een man een man, een woord een woord".

Vanaf april 2000 is de feitelijke implementatie al in gang gezet, waarbij het OOO/DC participeert in diverse projecten. Gelet op het in het in oktober gepubliceerde 'Projectenlandschap' zal deze participatie in enigerlei vorm de komende tijd nog een groot deel van de aandacht van het OOO/DC en de Medezeggenschapscommissie MID vragen.

ANDERE ONDERWERPEN UIT HET OOO/DC

Het OOO/DC heeft zich de afgelopen tijd niet alleen bezig gehouden met de reorganisatie van de MID maar ook tal van andere onderwerpen. Hierbij kunt u denken aan de onderwerpen die nog openstonden uit de BMC (bijvoorbeeld plaatsingsbeschikkingen AVI-personeel), ARBO (asbestproblematiek HKKLu), toepassing PAS-regeling, Huisvesting MID te Den Haag, invoering nieuwe dienstroosters AVI/SVIC en OVIC, werkbelastingonderzoek OVIC en SVIC/ROSE, invoering nieuwe dienstroosters AVI-verwerving, selectie HUMINT-personeel en tal van andere zaken die binnen de competentie en verantwoordelijkheden van het OOO/DC vallen.

Ons zijn in de afgelopen zittingsperiode veelvuldig zaken aangereikt die betrekking hadden op een individu. Op grond van de regelgeving behoort deze behartiging niet tot de taken van het OOO/DC en daardoor ook niet opgebracht in de overlegvergadering. De individuele leden van het OOO/DC zijn echter altijd bereid geweest u hierbij te adviseren, vaak na ruggespraak met het OOO/DC. Ook is bij een aantal gevallen, na nader onderzoek, gebleken dat een verzoek nog in het reguliere besluitvormingsproces zat. Het is dan ook van belang dat u aanvragen c.q. verzoeken in de functionele lijn indient en dat u ook in eerste instantie met deze functionarissen communiceert over de eventuele voortgang. Deze lijn is van belang zodat het management, in alle geledingen, zijn of haar verantwoordelijkheden kan nemen.

***Begin september 1999** heeft een vertegenwoordiging van het OOO/DC een gesprek gevoerd met de minister van Defensie, bij dit gesprek waren ook de PSG en de Directeur MID aanwezig. In dit gesprek hebben diverse onderwerpen, met name de reorganisatie, de MID aangaande de revue gepasseerd. De bereidheid van de minister om een gesprek te voeren met het OOO/DC is als positief ervaren.*

DE TOEKOMST

Naar verwachting zal de nieuw 'gekozen' Medezeggenschapscommissie MID (MC-MID) in januari 2001 door de Directeur MID worden geïnstalleerd. Op 30 november jl. zouden verkiezingen hebben plaatsgevonden, maar aangezien dertien geldige kandidaatstellingen bij de verkiezingscommissie waren ingediend en er 13 plaatsen waren in de MC-MID zullen naar verwachting alle geldige kandidaten zitting nemen in de nieuwe MC. Van de dertien kandidaten zijn 8 afkomstig van het huidige OOO/DC. Wederom maken geen vrouwelijke medewerkers deel uit van het MC-MID.

De komende twee jaar zal de MC-MID zich met name bezig moeten gaan houden met de implementatie van het reorganisatie- en/of veranderproces, de evaluatie, dienstrooster AVI en CIU en alle zaken die op grond van het Besluit Medezeggenschap Defensie tot de competentie van de MC behoren. Met name het eerste jaar zal een enorme werklast op de individuele leden afkomen om op een adequate wijze invulling te geven aan de invloed van de medezeggenschap op het besluitvormingsproces binnen de MID. Hierbij is input van de achterban onontbeerlijk.

Maar ik heb vertrouwen dat de 'nieuwe' ploeg met frisse moed en gezonde werklust op een juiste wijze invulling zal geven aan de belangen van het personeel.♦

ADJUDANT HILBERT KNUL, BEHEERDER CAVALERIE ERE-ESCORTE

'Ik zorg ervoor dat het Cavalerie Ere-Escorte er goed uitziet'

Het volledig ceremonieel tenue van de cavaleristen, van attila tot rijlaarzen, zag er weer prachtig uit op Prinsjesdag dit jaar. En degene die al tien jaar lang verantwoordelijk is voor de hele uitrusting op Prinsjesdag én op andere hoogtijddagen, is de Beheerder van het Cavalerie Ere-escorte, adjudant Hilbert Knul. Hij werkt sinds 1995 bij de MID, Afdeling Contra-Inlichtingen en Veiligheid, Bedrijfsbureau Veldorganisatie. Vanaf begin 1990 is Hilbert lid van de Stichting en zeer actief bij het Ere-Escorte der

Cavalerie. De functie van beheerder nam hij over van Opperwachtmeester Rob van Bladeren, die vanwege een overplaatsing deze functie niet meer met zijn eigenlijke werkzaamheden kon combineren. Hilbert Knul is zelf cavalerist, een vereiste om deel uit te maken van het Ere-Escorte. Op 17 januari 1967 is hij in dienst gekomen en als chauffeur geplaatst op het toenmalige Opleiding Centrum Cavalerie in Amersfoort. Gedurende zijn loopbaan heeft hij ook andere plaatsingen gehad, maar steeds keerde hij weer terug op zijn 'bakermat', tot het moment dat hij bij de MID aangesteld werd.

Door Martinette Bemelmans-Oonincx

De Stichting Cavalerie Ere-Escortes werd op 25 november 1966 opgericht. De oprichting had als doel de voortzetting te bevorderen van de tradities van het Wapen der Cavalerie op het gebied van bereden ere-escortes ten behoeve van of op wens van Hare Majesteit de Koningin of andere leden van het Koninklijke Huis. Dit werd uiteindelijk op 19 september 1972 weer in ere hersteld: Het Cavalerie Ere-Escorte rijdt op Prinsjesdag in de stoet, ter gelegenheid van de opening van de Staten-Generaal. Het bereden gedeelte van de stoet wordt geopend door het Cavalerie Ere-Escorte. Het huzarenpeloton rijdt voorop en direct achter de Gouden Koets het officierspeloton. Het Escorte staat onder commando van een escortecommandant, gevolgd door twee trompetters die tevens ordonnans zijn. Het Ere-Escorte bestaat uit totaal 53 ruiters en paarden.

In 1972 bestond het Ere-Escorte alleen nog uit officieren, de stichting bezat slechts een aantal met zilvergalon afgebiesde blauwlakense sjabrakken (zadel- of dekkleed voor paarden). De officieren brachten zoveel mogelijk hun eigen kleding en uitrusting mee. Het stichtingsbestuur kreeg gelukkig nog uniformen van een groot aantal oud-officieren geschonken. Toen besloten werd om vanaf 1973 ook een huzarenpeloton mee te laten rijden, werd het een enorme opgave om de uniformen bijeen te krijgen. De geschonken officiers attilas (uniformjassen) moesten worden vermaakt en zo kon het huzarenpeloton ook meerijden. Nu waren de gekregen uniformen van zeer uiteenlopende kwaliteit. Gelukkig is de uitrusting in de loop der jaren uitgebreid, maar het kost de stichting toch nog steeds veel moeite en geld om

Hilbert legt de laatste hand aan een officiers-uniform.
Het complete ceremoniële tenue bestaat uit: de attila officiersjas met op de kraag de galon in de regimentskleur. De kolbak (muts) met rode kolbakzak waaraan een zilveren kwast, de pluim met tulp en zilveren officiers kokarde, het zilveren kolbaksnoer en de kinketting bevestigd aan de kolbak door middel van de van haken voorziene leeuwenkoppen. Aan of op de attilajas: de zilveren giberne (patroontas) over de linker schouder met het zilveren giberne-tasje op de rug. Oranje vierstrengen-sjerp om de taille met de lange koorden vanaf de rug om de rechterzijde naar voren waaraan de twee oranje kwasten bevestigd worden. De sabel wordt gedragen aan een sabelkoppel om de taille onder de attilajas. Aan de drie lederen stoten hangt de zwart lakklederen sabeltas met daarop de zilveren St. Joris. Vanaf 1989 worden rijbroeken en rijlaarzen gedragen.

de uniformen en uitrusting op peil te houden. Veel onderdelen worden daarom in eigen beheer gemaakt en gerepareerd. Om een indruk te geven hoe kostbaar de uniformen zijn, blijkt uit het hoge bedrag waarvoor ze momenteel verzekerd zijn: 1,2 miljoen gulden.

AVOND AAN AVOND STRIJKEN

De Stichting, of beter gezegd, adjudant Knul, beschikt over een opslagruimte, een zolder, op de Bernhard Kazerne in Amersfoort. "Dat is mijn werkplek geworden, alle uniformen en de overige attributen zijn hier opgeslagen", aldus een erg enthousiaste Hilbert . "Ik steek er veel tijd in, om de hele uitrusting in prima conditie te houden. Het is fantastisch leuk werk. Gelukkig ben ik gedurende mijn hele loopbaan in Amersfoort blijven wonen, dat komt met deze 'hobby' goed uit. Gemiddeld ben ik twee avonden per week bezig. Als het op Prinsjesdag goed weer is geweest, zoals dat nu het geval was, duurt het ongeveer twee maanden om de hele uitrusting weer in orde te krijgen. Als het heeft geregend, ben ik veel langer bezig. De uniformen krimpen door de regen. Ook de onderscheidingstekens die erop genaaid zijn, krimpen. Dat betekent dat je, zelfs als je een uniform naar de stomerij brengt, avond aan avond staat te strijken. In 1995 of 1996, ik weet niet precies meer welk jaar het was, is de zaak totaal verregend. Het heeft me vier maanden gekost om alles weer in orde te krijgen. Het Koninklijk Staldetachement heeft datzelfde jaar vreselijk pech gehad. Ze hadden net nieuwe uniformen. Na het drogen waren ze zo erg gekrompen, dat ze helemaal kapot getrokken zijn. Hoewel het de afgelopen Prinsjesdag maar heel even geregend heeft, zijn toch wat sabels nat geworden, en gaan roesten. Het Ere-Escorte rijdt namelijk met getrokken sabels. Dan ben ik wel even bezig om alle sabels weer in goede staat te krijgen".

"Het lijkt alsof er na Prinsjesdag niet al te veel werk aan de winkel is. Het duurt tenslotte toch weer een klein jaar voordat het ere-escorte weer acte de présence geeft. Niets is echter minder waar. De volledige uitrusting dient altijd in orde te zijn, want het Cavalerie Ere-Escorte is ook inzetbaar bij bijzondere gelegenheden, zoals huwelijken, inhuldigingen en begrafenissen van leden van het Koninklijke Huis", legt Hilbert Knul uit. "En sinds het Ere-Escorte een vast legeronderdeel (zie kader) is, kan ook de Koninklijke Landmacht een beroep op ons doen. In totaal heb ik ongeveer 65 complete uitrustingen beschikbaar. Een totaaltenue voor een officier kost ongeveer tienduizend gulden, dat van een onderofficier ongeveer achtduizend gulden. Ik ben dan wel het hele jaar bezig met de uitrusting, maar in de periode van Prinsjesdag is het enorm druk. Ik heb zelfs wel eens mijn zomerverlof rond die periode opgenomen, zodat ik voldoende tijd had voor de voorbereiding van Prinsjesdag, de dag zelf, en de afronding ervan. Dat vond mijn echtgenote toch wel erg gortig. En dat terwijl ze mij, met veel liefde, vaak de helpende hand biedt. Ik repareer praktisch alles met de hand, maar soms moet de naaimachine eraan te pas komen, dan neem ik het uniform mee naar huis. Maar ook op de Bernhard Kazerne zelf helpt ze me wel eens. Overigens werkt Opperwachtmeester Rob van Bladeren nu ook bij de MID en is hij mijn linker èn rechterhand geworden. Wellicht neemt hij in de toekomst mijn werkzaamheden weer over".

Er is dus altijd veel werk te verrichten aan de uitrusting van het Cavalerie Ere-Escorte. Adjudant Knul vertelt wat er aan Prinsjesdag vooraf gaat. "Eén week voor Prinsjesdag begint de opbouw. Gelukkig krijgen we hierbij hulp van het 3e peloton huzaren. De manschappen werken tien dagen lang erg hard en bovendien erg enthousiast. Iedereen is voor deze gelegenheid gelegerd in de Alexander Kazerne in Den Haag. De oude garagegebouwen worden tot stallen omgebouwd met boxen waarin 60 paarden kunnen staan. Alle uitrustingen halen we op uit Amersfoort en die krijgen ook een plaatsje in de garagegebouwen. Op vrijdag voor Prinsjesdag komen de ruiters aan in Den Haag. De uniformen worden gepast en zonodig aangepast. 's Middags maken paard en ruiter een kennismakingsrit, en gaan voor de eerste keer de poort uit. Op zaterdag vindt onder andere een sabelexercitie te voet plaats, en een rijoefening met sabel. Dat betekent dat de sabels daarna weer moeten worden schoongemaakt. De ruiters oefenen gelukkig in het Dagelijks Tenue (DT) en dus niet in ceremonieel uniform en dat scheelt al een hoop werk.
De generale repetitie is altijd op zondagochtend, dit doen we samen met het Koninklijk Staldepartement. Op deze dag worden overigens ook de nieuwe ruiters beëdigd door de regimentscommandant. Maandag is de dag van de grote strandoefening. Het Cavalerie Ere-Escorte oefent dan met muziek van het Trompetterkorps der Bereden Wapens. Paard en ruiter worden belaagd door rook en vuur, schoolklassen zwaaien onder luid geroep met vlaggen en er zijn ronddraaiende vanen en parasols!

De paarden worden goed voorbereid op Prinsjesdag. Na dit spektakel op het strand maken we de hele uitrusting weer grondig schoon, zodat alles er voor de inspectie op dinsdag weer pico bello uitziet. Op dinsdag vertrekken we altijd klokslag 11.40 uur naar de Koninklijke Stallen. Het bereden gedeelte van de stoet formeert zich daar en om 12.40 is de afmars naar het Paleis Noordeinde. Ik blijf bij de escorte tot aan het paleis. Er kan altijd iets op het allerlaatste moment kapot gaan dat gerepareerd moet worden. Na het vertrek van de stoet naar het Binnenhof, ga ik zelf naar het Buitenhof. Wanneer de troonrede aan de gang is, wacht het rijdend gedeelte op het Buitenhof. Ook daar kan ik weer inspringen als dat nodig is. Vertrekt de stoet weer, dan ga ik terug naar het Paleis. Wanneer de Koninklijke familie het toegestroomde publiek vanaf het balkon begroet, zijn wij al weer op weg naar de Alexander Kazerne."

STALBORREL

"Terwijl voor de meesten Prinsjesdag voorbij is, breekt voor mij nog een drukke middag aan. Alles wordt ingeleverd en goed schoongemaakt. De hele uitrusting moet worden ingepakt en terugvervoerd naar de Bernard Kazerne in Amersfoort. Ja, en daarna begint het grote onderhoud natuurlijk weer. Maar dan hebben we wel een geweldige week achter de rug, ik zou het voor geen goud willen missen". "En", voegt Hilbert lachend toe, "het is gedurende de week van Prinsjesdag niet alleen hard werken geblazen, er is ook voldoende gelegenheid voor het sociale programma. Op zaterdagavond bijvoorbeeld is de zogenoemde stalborrel. Vroeger hielden we die op de Koninklijke Stallen, maar tegenwoordig ook op de Alexander Kazerne. De stalborrel wordt gegeven om de eigenaars van de paarden te bedanken. De ruiters en eigenaars van de paarden kunnen met elkaar kennismaken. Als eigenaar wil je natuurlijk graag weten wie jouw paard berijdt. Verder zijn echtgenoten en vriendinnen aanwezig, militaire autoriteiten en natuurlijk niet vergeten, onze sponsors. Zonder de sponsors zouden we dit alles niet voor elkaar kunnen krijgen. Maandagavond vormt, behalve Prinsjesdag zelf natuurlijk, een hoogtepunt. Dan vindt het grote Escortediner plaats. Alle cavaleristen zijn dan gekleed in de attila. Shell en Nationale Nederlanden zijn onze hoofdsponsors. Zij bieden ons jaarlijks, om en om, dit diner aan. Het escorte bestuur, de staf en alle ruiters zijn hierbij aanwezig. Nieuwe ruiters worden 'ingedronken' en wisselingen van bestuur worden bekend gemaakt".

In 1980 werd de stichting, op initiatief van het bestuur geïnstitutionaliseerd. Met het uitvaardigen van een vaste order werd de stichting een vast legeronderdeel. De naam werd gewijzigd in Stichting Cavalerie Ere-Escorte (zonder s) en valt sindsdien registratief onder de Provinciaal Commandant Zuid-Holland. Maar het feitelijk organiseren blijft in handen van de stichting, inclusief de benoeming van de Escorte-commandant, de pelotonscommandanten en de leden van de staf.
De eenheid werkt geheel vrijwillig en op eigen initiatief.◆

Adjudant Knul mag tevreden zijn over het mooie resultaat

BIJ HARE MAJESTEIT OP DE THEE

Volgend jaar wordt Prinsjesdag wel heel speciaal voor adjudant Knul. Want met ingang van 1 oktober van dit jaar is hij benoemd tot bestuurslid, aangesteld als commissaris materieel. Hilbert: "Daar ben ik wel zo beretrots op, het is toch een kroon op het werk van de afgelopen 10 jaar. En het leuke is, dat ik dit kan blijven doen na mijn aankomende functioneel leeftijdsontslag op 1 januari 2002".
Eén keer in de vijf jaar vindt direct na terugkomst op Paleis Noordeinde de 'Royal Salute' plaats. Als dank voor al het werk ontvangt Hare Majesteit de Koningin aan de achterkant van het paleis het hele Cavalerie Ere-Escorte. De koningin vertoeft dan enige tijd onder de mannenschappen waarna ze het voltallige bestuur op de thee uitnodigt. "Volgend jaar word ik aan Hare Majesteit voorgesteld als nieuw bestuurslid. Prachtig nietwaar! Ik heb onze koningin één keer eerder mogen ontmoeten. Dan ben je toch wel beetje nerveus. Ze bezit echter de gave om iedereen meteen op zijn of haar gemak te stellen. En ze is zo charmant", bloost Hilbert. Overigens bestaat het werk niet alleen uit het onderhouden en repareren van de uitrusting. "Nee", voegt Hilbert toe, "al lijkt dat soms wel zo. Ik ben ook verantwoordelijk voor het aankoopbeleid. Momenteel werk ik aan een schema voor het vervangen van de uitrusting. Nieuwe rijbroeken zijn het eerst aan de beurt. In het verleden maakten we wel eens gebruik van een Engelse kleermaker die ook uniformen voor de 'Royal Guards' maakt. Nu maakt de Tilburgse Kleding Industrie een gedeelte van de uniformen. Het is ook leuk dat we dat in eigen land kunnen doen".
Hilbert Knul is duidelijk erg enthousiast en trots op zijn functie van Beheerder Cavalerie Ere-Escorte en dat mag ook best. Hij besluit ons plezierige gesprek met een woord van dank aan zijn dienstleiding bij de MID. "Bij mijn aanstelling bij de MID vertelde ik mijn toenmalige chef over deze nevenfunctie. Gelukkig had hij daar geen bezwaar tegen. Ook nu krijg ik alle medewerking om hier zoveel tijd in te steken. Daar ben ik erg blij mee en dat mag ook wel eens gezegd worden".◆

Dag collega.....
ik zie dat je eindelijk van
je schimmel af bent.....
?
HS